

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

REDOGÖRELSE

FÖR

ELEMENTAR-LÄROVERKEN

I

WENERSBORG, BORÅS och ALINGSÅS

SAMT

PEDAGOGIEN I ULRICEHAMN

UNDER LÄSÅRET 1877—1878.

Högre elementarläroverket i Venersborg.

A. Undervisningen.

Höstterminen började den 24 augusti och slutade den 19 december;
vårterminen började den 19 januari och kommer att avslutas den 1 juni.

Till den gemensamma morgonbönen, vid hvilken alltid två lärare varit närvarande, hafva alla läroverkets lärjungar samlats 20 minuter före 7. Undervisningstimmarne hafva varit förlagda till kl. 7—9, 11—2 alla dagar samt 4—5 måndagar och torsdagar för 6:te klassen och R. 7, torsdagar 4—5 för 1:sta kl. Öfningarne hafva egt rum dels på för- och dels på eftermiddagen, såsom synes vid redogörelsen för hvarje särskildt öfningsämne.

Det antal lärotimmar i veckan, under hvilka enligt den för läsåret fastställda läsordningen undervisning af särskilda lärare meddelats, öfningslärarnes timmar deri icke inberäknade, synes af följande tabeller:

Höstterminen 1877.

Klass	Antal närvarande lärjungar				Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnde klasser												
	Gemensam linie kl. I—III	Reallinie	Latinlinie		Summa	I—III	IV—V			VI—VII					Summa		
			utan grekiska	med grekiska			Gemensamma för real- och latinlinien	Särskilda för Reallinien	Särskilda för real- och latinlinien	Särskilda för real- linien	Särskilda å latin- linien			för frivillig undervisning			
											för latinliniens alla lärjungar gemensamt	endast för dem som läsa grekiska	som icke läsa grekiska	i hebreiska		i engelska	
1	28	—	—	—	28	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
2 a	28	—	—	—	28	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
2 b	25	—	—	—	25	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
3	27	—	—	—	27	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
4	—	18	10	—	28	—	22	8	8	—	—	—	—	—	—	—	38
5	—	15	20	—	35	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	60
6: 1	—	12	6	13	31	—	—	—	—	30	25	7	4	—	—	—	66
6: 2	—	8	4	4	16	—	—	—	—	13 ¹⁾	17	13	6	1	—	—	50
7: 1	—	2	5	4	11	—	—	—	—	16 ²⁾	13 ³⁾	9	5	1	1	1	46
7: 2	—	—	2	6	8	—	—	—	—	—	25	4 ⁴⁾	1	—	—	1	31
Summa	108	55	47	27	237	109	22	38	38	29	60	72	22	7	1	2	400

¹⁾ 2 tim. kristendom, 2 tim. svenska, 1 tim. tyska, 4 tim. franska, 2 tim. matematik, 1 tim. naturvetenskap, 1 tim. historia.

²⁾ 2 tim. kristendom, 2 tim. svenska, 5 tim. franska, 4 tim. matematik, 3 tim. historia.

³⁾ Dessutom 1 tim. svenska gemensamt med R. 6: 2.

⁴⁾ Dessutom 1 tim. grekiska gemensamt med 7: 1.

Vårterminen 1878.

Klass	Antal närvarande lärjungar				Antal undervisningstimmar af ämneslärare i nedannämnde klasser													
	Gemensam linje kl. I—III	Reallinje	Latinlinje		Summa	I—III	IV—V			VI—VII						Summa		
			utan grekiska	med grekiska			Särskilda för real- och latinlinjen	Särskilda för Reallinjen	Särskilda för real- och latinlinjen	Särskilda för real- linjen	Särskilda å latinlinjen			för frivillig undervisning				
											endast för dem	son läsa grekiska	son icke läsa grekiska	i hebreiska	i engelska			
1	28	—	—	—	28	25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
2 a	29	—	—	—	29	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
2 b	26	—	—	—	26	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
3	29	—	—	—	29	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
4	—	16	11	—	27	—	22	8	8	—	—	—	—	—	—	—	—	38
5	—	13	20	—	33	—	—	30	30	—	—	—	—	—	—	—	—	60
6: 1	—	11	7	14	32	—	—	—	—	30	25	7	4	—	—	—	—	66
6: 2	—	7	4	4	15	—	—	—	—	13 ¹⁾	17	13	6	1	—	—	—	50
7: 1	—	2	5	4	11	—	—	—	—	16 ²⁾	13 ³⁾	9	5	1	1	1	1	46
7: 2	—	—	2	6	8	—	—	—	—	—	—	25	4 ⁴⁾	1	—	1	1	31
Summa	112	49	49	28	238	109	22	38	38	29	60	72	22	7	1	2	400	

1)–4) lika som för höstterminen.

Läro- och Läseböcker.

- Kristendom:** Bibeln 1—7; Katekesen 1—5; Bibl. historia af Bohm 1—3; Bibelns kännedom af Welander 4—5; Norbecks lärobok i dogmatiken 6—7; Lärobok i kyrkohistorien af Cornelius 5—7.
- Modersmålet:** Sundéns och Filéns läroböcker 1—3; Läsebok för folkskolan 1—4; Claësons litteraturhistoria 6: 1—7; Skrifter af Tegnér, Runeberg, Böttiger, Beskow, Holberg m. fl. författare 4—7.
- Latin:** Grammatik af Ellendt-Seyffert 4—7; Elementarbok af Törnebladh 4; Cornelius Nepos ed. Törnebladh 4—5; Virgilius, Æneïs ed. Törnebladh 6—7: 1; Cicero 6—7; Livius ed. Broman 6—7; Horatius ed. Fahlerantz 7. Dessutom vid undervisningen använda: Mytologi af Brodén 6: 1; Bojesen, Romerska antiqviteter; Schlyter, Monumenta antiqvitatatis; Guhl und Kohner, Das Leben der Griechen und Römer 7.
- Grekiska:** Grammatik af Löfstedt; Xenophons Anabasis, Homeros Odysseia 6—7; Herodotos 7.
- Hebreiska:** Grammatik af Lindberg; Davids psalmer 7.
- Tyska:** Grammatik af Flach 1—6; Mathesius elementarbok 1—3; Märchen af Hauff 4—5; Wilhelm Tell och Maria Stuart af Schiller, Götz von Berlichingen af Göthe 6.
- Engelska:** Grammatik af May L. 7 och Herlén 4—7; Elementarbok af Mathesius 4, L. 7: 1; Läsebok af Sturzen-Becker 4—7; Tales of the Alhambra af Irving 6—L. 7; Sketchbook af Irving R. 7: 1; Parlör 7.
- Franska:** Grammatik af Olde 5—7; Elementarbok af Dubb 5—6: 1; Les prisonniers du Caucase af X. de Maistre; Le journal d'un homme heureux af Souvestre 6: 2; Läsebok af Dubb 7; Recueil de Lectures françaises af Enblom 6—7.

- Matematik*: Räknelära af Nyström 1—5; Geometrisk åskådninglära af Bergius 1—3; Euklides efter Lindman 3—6, efter Björling 6—7; Algebra och exempelsamlingar af F. Andersson, Björling, Todhunter och Lindman 4—7; Todhunters och Jochnicks geom. öfningssatser 6—7; Exempelsamling af Hultman 5, Stereometri af Wiemer 6.
- Naturvetenskap*: Naturlära af Celandér 1—5; Botanik af Arrhenius 6; Zoologi af Torin 6; Läroböcker i fysik af Christie och Floderus; Lärobok i kemi af Blomstrand 6—7.
- Historia*: Odhners mindre svenska historia 1—5, större 6—7; Pallin Lärobok i allmänna historien 1—5; Pallin Medeltidens historia 6: 1; Pütz läroböcker i gamla, medeltidens och nyare tidens historia 6—7. Weber, Verldshistoria 6: 2—7 för dem, som önskat fullständiga sina kunskaper utom den egentliga skolkursen.
- Geografi*: Dahms för skolans 3 lägsta klasser 1—3; Sörenssons 4—7.
- Filosofisk propedeutik*: Borelius, Lärobok i logik; Sjöberg och Klingberg, Lärobok i Antropologi 7.

Lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom* 3 t. Luthers katekes till 2:dra hufvudstycket, 4 psalmer.
Biblisk historia: hela gamla testamentets samt till och med 33:dje historien på det nya.
- Modersmålet* 5 t. Det viktigaste om ordklasserna och satsbildningen; öfningar i rättstafning; öfning i att med egna ord återgifva upplästa stycken, särskildt sagan om Hjalmar och Ingeborg, Frithiof, Ragnar Lodbrok samt Engelbrekt.
- Tyska* 6 t. 35 stycken i Mathesii elementarbok samt så mycket formlära, som dessa stycken förutsätta.
- Matematik* 4. t. De fyra räknesätten i hela tal jemte någon öfning i användandet af decimaler; tillämpning på sorter; hufvdräkning.
- Naturlära* 2 t. Det viktigaste om människan och växterna.
- Historia* 2 t. Till Kalmarunionens upplösning.
- Geografi* 2 t. Det allmännaste om världsdelen; fäderneslandets geografi; de öfriga europeiska ländernas fysiska och politiska geografi.

Andra klassen:

- Kristendom* 3 t. Katekes 1 t., 2:dra hufvudstycket, 1:sta repeteradt.
Biblisk historia 1 t., gamla testamentet repeteradt, nya genomläst och förklaradt.
Bibelläsning och valda psalmer (8 st.) 1 t.
- Modersmålet* 6 t. Det viktigaste af formläran; af satsläran den enkla satsen och lättare former af den sammansatta, allt under sammanställning med tyskan. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar. Välläsning samt öfningar uti att med egna ord återgifva det förelästa eller berättade. De skriftliga öfningarne ha i allmänhet upptagit 3 timmar i veckan.
- Tyska* 7 t. Grammatik: det allmännaste af formläran.
Explication jemte fullständig analys af st. 36—71 i första afdelningen af elementarboken; dels muntlig dels skriftlig extemporerad öfversättning af alla så väl svenska som tyska 71 styckena, allt under jämförelse med modersmålet.

- Matematik* 5 t. Aritmetik 4 t., vanliga bråk, decimalbråk och sorter jemte öfningar i hufvudräkning.
 Geometri 1 t., åskådningssläran samt valda satser ur storhetsläran.
Naturlära 2 t. Menniskokroppens byggnad; djurrikets större afdelningar; det allmännaste om växterna; sexualsystemet.
Historia 3 t. Från Magnus Eriksson till Fredrik I.
Geografi 2 t. Asiens, Afrikas, Amerikas, Australiens fysiska och politiska.

Tredje klassen.

- Kristendom* 3 t. Katekes 1 t. 3—5 hufvudstyckena.
 Biblisk historia 1 t., nya testamentets; Jesu liknelser hafva lästs omedelbart ur evangelierna och förklarats utförligare.
 Bibelläsning och valda psalmer (8 st.) 1 t.
Modersmålet 6 t. Hela form- och statsläran, rättskrifnings- och interpunktionsöfningar 2 à 3 tim. i veckan. Välläsning.
Tyska 7 t. Grammatik, formläran med anmärkningarne samt de grofva styckena i syntaxen. Explikation, elementarbokens senare afdelning med analys; Kalif Storch ur Hauff; muntlig extemporerad öfversättning af Mathesii hela elementarbok.
 Skriföfning på lärorummet 2 timmar i veckan i de syntaktiska reglerna.
Matematik 5 t. Aritmetik 3 t., vanliga bråk, decimalbråk, sorter, blandade exempel på bråk samt hufvudräkning; tillämpning af det genomgångna på regula de tri.
 Geometri 2 t., åskådningssläran, valda satser ur storhetsläran samt de 15 första satserna af Euklides 1:sta bok.
Naturlära 2 t. Djur- och växtriket.
Historia 3 t. Fäderneslandets, nyare tiden avslutad och hela läroboken repeterad.
Geografi 2 t. Europas och öfversigt af de öfriga verldsdelarnes.

Fjerde klassen.

- Kristendom* 2 t. §§ 1—57 i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver de 2 första hufvudstyckena; bibelläsning: de 10 första kapitlen af Matthei evangelium med förklaring.
Modersmålet 4 t. Läsning af Tegnér's lefnadsbeskrifning, Frithiofs saga, Axel; Hanna och Julqvällen af Runeberg samt valda prosaiska stycken 2 t.; form- och satslära samt rättstafningsöfningar och satsanalys 2 t.; hvarannan vecka en uppsats på lärorummet.
Latin 8 t. Grammatik, formläran.
 Explikation, hela elementarboken med undantag af fablerna samt Aristides, Phocion, De regibus.
Tyska 4 t. Grammatik, formläran med anmärkningar samt de grofva styckena i syntaxen; satsupplösning.
 Explikation, "Der Scheik von Alessandria" och "Zwerg Nase" ur Märchen von Hauff.
 Extemporerade muntliga öfningar en timme i veckan. Ett hemtema hvarannan vecka.
Engelska 8 t. Första afdelningen af elementarboken; till sidan 7 af Sturzen-Beckers lärobok, förra kursen.

- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., regula de tri; blandade exempel på bråk.
Geometri 2 t., Euklides 1:sta och 2:dra bok.
Algebra 2 t., de fyra räknesätten i hela tal samt bråks förkortning.
- Naturlära* 2 t. Det allmännaste af fysik och kemi och läran om jorden.
- Historia* 3 t. Allmän, gamla och medeltidens.
- Geografi* 2 t. Europas.

Femte klassen.

- Kristendom* 2 t. §§ 51—57 i läroboken om Bibelns böcker; utförligare katekisation öfver 3—5 hufvudstyckena; bibelläsning; förklaring af Marci evangelium; kyrko-årets gruppering och momenten i den lutherska gudstjensten.
- Modersmålet* 3 t. Läsning af Frithiof saga, några episka dikter af Runeberg samt valda poetiska och prosaiska stycken af olika författare 1 t.; form- och satslära repeterad samt rättstafningsöfningar med satsanalys 1 t.; genomgående af de rättade uppsatserna 1 t. En uppsats i hemmet hvarannan vecka.
Ämnena för dessa hafva varit följande:
1. Sommarferierna. 2. Översättning. 3. Engelbrekt. 4. Översättning. 5. Tankar på nyårsaftonen. 6. Morgonstund har guld i mund. 7. Island. 8. Översättning. 9. Gustaf Wasa inför rådet i Lübeck (tal). 10. Min hembygd. 11. Översättning. 12. Eldsvådan. 13. Översättning.
- Latin* 8 t. Grammatik formläran repeterad; det viktigaste af syntaxen.
Explication, Miltiades, Themistocles, Conon, Phocion, De regibus, Hamilcar, Hannibal; skrifning på lärorummet två timmar i veckan efter Törnebladhs.
- Tyska* 3 t. Grammatik, formlära och syntax repeterade jemte anmärkningar.
Explication, Das Wirthshaus in Spessart, af Hauff.
Extemporerade öfningar. Ett hemtema hvarannan vecka.
- Engelska* 8 t. Grammatik, det viktigaste af Herlén.
Explication, 82 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen; muntlig översättning från svenskan. Skrifning på lärorummet 2 timmar i veckan.
- Franska* 3 t. De 8 första styckena af Dubbs elementarbok; skriföfningar.
- Matematik* 5 t. Aritmetik 1 t., repetition af bråk medelst s. k. proftal, regula de tri jemte lättare planimetriska och stereometriska exempel efter Nyström.
Geometri 2 t., Euklides 3:dje och 4:de böcker jemte talrika öfnings-satser ur Hultmans exemplsamling.
Algebra 2 t., läran om bråk, eqvationer af 1:sta graden med en obekant jemte lättare problem.
- Naturlära* 2 t. Repetition af hela läroboken.
- Historia* 2 t. Allmänna historien från reformationen efter Pallin.
- Geografi* 2 t. Europa jemte kortare öfersigt af de främmande verldsdelarne.

Sjette klassens nedre afdelning.

- Kristendom* 2 t. Dogmatik, klass. lin., de 2 första kap. och en del af det 3:dje.
Kyrkohistoria, klass. lin. §§ 1—19; reallin. till § 29.
Nya testamentet, klass. lin. Apostlagerningarne; reallin. valda ställen.

- Modersmålet 2 t.** Läsning af Runebergs lefnadsteckning, prosaiska berättelser, Elgskyttearne, Hanna, Julqvällen, Nadeschda. Valda stycken af danska och norska författare ur Hammerichs läsebok. En uppsats hvarannan vecka öfver följande ämnen:
 Reallin. 1. Aposteln Johannes. 2. Karl IX:s krig. 3. En höstvandring i skogen. 4. Spindlarne (öfversättning.) 5. Döbeln vid Jutas. 6. Australien. 7. Insektsverldens betydelse i skapelsen. 8. Orsakerna till Spaniens förfall under Filip II. 9. En from faders sista förmaningar till sin son. 10. Belsazar (öfversättning). 11. Mora stenar. 12. En dag i Konstantinopel. 13. Belgiens natur och folk.
 Klass. lin. 1. Asiens natur och folk. 2. Lycurgi, lagstiftning. 3. Öfversättning (från tyskan.) 4. Gustaf Wasa talar till Dalkarlarne vid Mora kyrka. 5. Förhållandena i yttre Gallien vid Cæsars tillträde till ståthållarskapet öfver detsamma. 6. Athens blomstring. 7. Resa från Ystad till Haparanda. 8. Hvilka äro nationalrikedomens källor? 9. Öfversättning (fr. franskan). 10. Striden mellan patricier och plebejer i Rom intill decemvirallagstiftningen. 11. Öfversättning (från latinets). 12. Striden mellan Karl IX och Sigismund samt svenska rådet. 13. Vigten af skogarnes bevarande för ett land.
- Latin 8 t.** Grammatik, syntaxen.
 Explikation, 1:sta boken af Cæsar; Aetates, Lycaon i Ovidius. Prosodik. Ett hemtema hvarje vecka. Skriföfning på lärorummet efter Törnebladhs stilöfningar 2 timmar i veckan.
- Grekiska 7 t.** Grammatik, formläran.
 Explikation, Xenophons Anabasis, 3 kap. af 1:sta boken.
- Tyska**, klass. lin. 1 t. reallin. 2 t. Grammatik, repetition.
 Explikation, Schillers Wilhelm Tell. Reallinien ett hemtema hvar ^{annan} vecka.
- Engelska**, Latinarne utan grekiska 4 tim. Grammatik, substantiv, adjektiv och räkneord i formläran efter Herlén. Första afdelningen af Mathesii elementarbok. Explikation: 12 sidor af Sturzen-Beckers läsebok, förra kursen.
 Reallin. 3 t. Grammatik, repetition. Explikation, valda stycken ur Sturzen-Beckers läsebok, 2:dra kursen. Skriföfningar på lärorummet.
- Franska**, klass. lin. 4 t. reallin 4 t. Grammatik, klass. lin. formläran efter Olde; reallin. de 8 första kap. af Dubbs elementarbok. Skriföfningar.
 Explikation, valda stycken ur Enbloms Recueil de Lectures Françaises.
- Matematik**, klass. lin. 3 t. Geometri 1 t., Proportionsläran efter Hultman; några satser ur proportionslärans tillämpning på plangeometrien efter Lindman; problem. Algebra 2 t., eqvationer af 1:sta graden med en och flere obekanta jemte lättare problem; det föregående repeteradt.
 Reallinien 7 t. Geometri 3 t. Proportionsläran af Hultman; proportionslärans tillämpning på plangeometrien af Lindman; talrika problem. Algebra 4 t., läran om quadratrötter och radikalquantiteter af 2:dra graden; eqvationer af 1:sta och 2:dra graden med en och flere obekanta jemte talrika problem; repetition af allt föregående.
- Naturvetenskap**. klass. lin. 2 t. Naturalhistoria 1 t., växternas byggnad, deras organs förrättningar; början af naturliga familjerna. Fysik 1 t. 46 §§ af Christies lärobok.
 Reallinien 7 t. Naturalhistoria 1 t. lika med klass. lin. Fysik 4 t., Statik och akustik efter Floderus jemte talrika problem; Kemi 2 t., till metallerna efter Blomstrand.
- Historia**, klass. lin. 3 t., Fäderneslandets, från början af nyare tiden till Gustaf Adolf. Allmän, gamla historien.
 Reallinien 3 t. Fäderneslandets, lika med klass. lin. Allmän, nyare till Napoleon efter Pütz.
- Geografi**, Reallinien repetition.

Sjette klassens öfra afdelning.

Kristendom 2 t. Dogmatik, kap. 3—6.

Kyrkohistoria, §§ 19—36.

Läsning i nya testamentet.

Modersmålet 2 t. Läsning af valda stycken ur den nyare svenska literaturen samt, i sammanhang dermed, af vissa delar af Claësons literaturhistoria; (i början af hvardera terminen) muntlig framställning och granskning af olika åsigt rörande modersmålets rättskrifning i vidsträckt mening, hvarvid bokstafsljuden och ordböjningen blifvit noggrannare afhandlade; det viktigaste af verslärnan. Reala linien dessutom: interpunktionsöfningar, satsupplösning; rättande af kortare, i logiskt och språkligt afseende felaktiga meningar, dikterade af läraren; det för dem, som ej läsa klassiska språk, viktigaste af grekernas och romarnes mytologi; läsning af grekisk och romersk poes i i svensk öfersättning (några rapsodier i Homerus, dikter af Horatius m. m.)

Ämnen för uppsatserna:

1. Alporna. 2. De grachiska oroligheterna. 3. Öfersättning. 4. Nordmannatågen och deras följder. 5. Jemförelse mellan Erik XIV och Johan III. 6. Gustaf Adolfs tal till sina soldater före slaget vid Breitenfeld. 7. De vanligast förekommande statsförfattningar, deras företräden och brister. 8. En kort framställning af det sista kriget mellan Ryssland och Turkiet. 9. Vårt århundrades förnämsta uppfinningar och deras betydelse. 10. Fenicierna. 11. Karl Knutsson. 12. Jemförelse mellan de tre nordiska länderna med afseende på deras naturbeskaffenhet. 13. Öfersättning.

Latin 8 t. Grammatik, repetition af syntaxen samt prosodik.

Explikation, Cicero de Officiis 1:sta boken; Virgilius Æneiden 2—4 böckerna.

Extemporalier omväxlande med skriföfningar 1 à 2 timmar i veckan. Ett hemtema hvarje vecka.

Grekiska 6 t. Grammatik, syntaxen till hypotetiska satser.

Explikation, Anabasis, från och med 4:de kap. af 2:dra boken till och med hälften af 4:de kap. af 3:je boken. Odysseen, 2:dra och 3:dje boken.

Skriföfningar på lärorummet 1 timme i veckan.

Tyska, klass. lin. 1. t. repetition.

Explikation, Maria Stuart.

Reallinien 2 t. Grammatik och explikation lika med klass. lin. samt stycken ur Götz von Berlichingen; parlörläsning; 1 hemtema hvarje vecka.

Engelska 2 t. Grammatik, formläran och en del af syntaxen.

Explikation, Tales of the Alhambra 60 sidor.

Skrif- och talöfningar.

Franska, klass. lin. 4 t., reallin. 5 t. Grammatik repetition af formläran samt till läran om participet i syntaxen; frasskrifning och muntliga öfersättningsöfningar från svenska till franska, talöfningar. Reallinien ett tema på lärorummet hvarje vecka.

Explikation, Les prisonniers du Caucase s. 26—37. Le journal d'un homme heureux s. 57—111. Enblom 14 st.

Matematik, klass. lin. 4 t., reallin. 6 t. Geometri, repetition, af de 6 första böckerna i Euklides. Lösning af geometriska öfningssatser. Reallinien dessutom stereometri af Wiemer.

Algebra, klass. lin., repetition af 1:sta gradens eqvationer med en obekant jemte problem, läran om digniteter och qvadratrötter samt 2:dra gradens eqvationer

med en obekant jemte talrika öfningsexempel och problem. Reallinien, det allmännaste af potensläran, logaritmer och serier, exponentialeqvationer, de viktigaste stereometriska formler jemte problem. Dessutom repetition af eqvationer af 2:dra graden jemte problem.

En och annan gång ha lärjungarne på egen hand å lärorummet fått försöka att lösa eqvationer och problem.

Naturvetenskap, klass. lin. 2 t. Botanik, repetition af de naturliga familjerna och växternas elementarorganer. Zoologi, de lägre djuren. Fysik 1 t., 71 §§ i läroboken. Reallinien 6 t. Botanik och Zoologi 1 t., lika med klass. lin. Fysik 3 t., akustik, optik, repetition af statiken jemte talrika problem. Kemi 2 t., metallerna.

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Gustaf Wasa till Karl XI. Allmän, från kors-tågen af medeltiden till "Nordiska kriget".

Reallinien 4 t. Fäderneslandets lika med klass. lin. Allmän, från början af nyare tiden till och med spanska successionskriget.

Geografi, Repetition i sammanhang med undervisningen i historia.

Sjunde klassens nedra afdelning.

Kristendom 2 t. Dogmatik från kap. 7 till lärobokens slut; repetition.

Kyrkohistoria från § 36 till lärobokens slut; repetition.

Läsning i gamla och nya testamentet.

Modersmälet, klass. lin. 2 t. Reallin. 3 t. Läsning af nyare svensk samt dansk litteratur (Beskows Thorkel Knutsson, Böttigers minnesteckning af Kellgren, Thorilds "Lifvets rätt eller friheten", Holbergs Erasmus montanus m. m.); diskussions-öfningar; interpunktionsöfningar; rättande af kortare, i logiskt och språkligt afseende felaktiga meningar, dikterade af läraren.

Ämnen a) för båda linierna: 1. Böra vi ur moralisk och politisk synpunkt gilla eller ogilla Karl X Gustafs andra anfall på Danmark? 2. Protestanternas ställning i Frankrike under olika tider. 3. Orsaken till kristendomens hastiga utbredning i romerska riket. 4. Luther i Worms (Tal). 5. Var dödsdomen öfver Görtz rättvis? 6 och 7 (under hvardera terminen, efter fritt val, ett af de för mogenhetsexamen gifna ämnena); b) för reala linjen; 1. Växtligheten i och omkring Venersborg. 2. Torgny lagman talar till Olof Skötkonung. 3. Öfver Geijers dikt Vikingen. 4. Hvilka slutsatser kunna dragas af kändedomen om djurens tandbyggnad? 5 Huru har Schiller tecknat Vilhelm Tell? 6. Är fattigdomen skamlig? 7. Nyttan af jernvägar.

Latin 7 t. Cicero, Oratio pro S. Roscio Amerino; Livius, 2:dra boken; Virgilius, repetition af 3:dje och 4:de böckerna; Horatius, Od. 1:sta boken. Extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 å 2 timmar i veckan. Ett hemtema hvarje vecka.

Grekiska 5 t. Grammatik, syntaxen.

Explikation, från 4:de kap. af 3:dje boken af Anabasis till 4:de kap. af 4:de boken. Odysséen, från v. 395 af 3:dje boken till v. 200 af den 5:te; Herodotos, kap. 1—45 af 1:sta boken.

Hebreiska 1 t. Grammatik, formläran.

Explikation, 4 kap. af Genesis.

Engelska, klass. lin. valfritt 1 t. Öfningar i innanläsning; första afdelningen af Mathesii elementarbok.

Latinare utan grekiska 3 t. Grammatik efter Herlén till verbets syntax; frasskrifning; parlör. Explikation. ungefär hälften af realisternas kurs.

Reallinien 3 t. Grammatik, syntaxen efter Herlén; frasskrifning samt ett tema som hemlexa hvarannan vecka. Explikation, 61 sidor i Irvings *The Alhambra*, 50 sidor i Sturzen-Beckers läsebok; dessutom kursiva översättningar; parlör.

Franska 5 t. Grammatik, formläran repeterad, det viktigaste af syntaxen; frasskrifning och muntlig översättning från svenska till franska på lärorummet. Enbloms parlör 37 sidor.

Explikation, 86 sidor af Dubbs läsebok, valda stycken på prosa och vers. Dessutom kursiv översättning. Ett hemtema hvarannan vecka.

Matematik, klass. lin. 4 t. Geometri, repetition af de 6 första böckerna i Euklides; lösning af geometriska öfningsatser.

Algebra, läran om 1:sta gradens eqvationer med flera obekanta jemte problem; repetition af 2:dra gradens eqvationer jemte talrika öfningsexempel och problem. Planimetri.

Reallinien 6 t. Lika med klass. lin. och dessutom repetition af de viktigaste stereometriskra formler samt läran om logaritmer och serier, hvarjemte lästs plan trigonometri.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa algebraiska och geometriska uppgifter. Båda linierna hafva hvar 14:de dag löst en skriftlig öfningsats i hemmet af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll.

Naturvetenskap, Fysik, klass. lin. 2 t. Mekanik och akustik, optik, magnetism och elektricitet efter Christie.

Reallinien 2 t. Läran om magnetism och elektricitet, akustik samt repetition af mekaniken jemte problem.

Kemi, reallinien 3 t. Metalloiderna och alkalimetallerna utförligare.

Historia, klass. lin. 3 t., reallinien 4 t. Fäderneslandets, från Karl IX till Gustaf III; allmän, från Westfaliska freden till "Konsulatet",

Geografi, repetition af den politiska i sammanhang med undervisningen i historia.

Filosofisk propedeutik, reallinien 2 t. Logik, läroboken genomgången.

Sjunde klassens öfra afdelning.

Kristendom 2 t. Lärokursen repeterad.

Modersmålet 2 t. Läsning af nyare svensk samt dansk litteratur (Runebergs Kung Fjalar, Nadeschda, Elgskytterne, Julqvällen och Kan ej, tal af Tegnér, Oehlschlägers Axel og Valborg m. m.); skrifning på lärorummet.

Ämnen: 1. Orsakerna till polska rikets undergång. 2. Vi lära för lifvet, ej för skolan. 3 (Efter fritt val, ett af de för mogenhetsexamen under höstterminen gifna ämnena). 4. Hvarför helsade flertalet af svenska folket med jubel statshvälfningen af år 1772? 5. Den götiska skolan. 6. Fritt val mellan flera ämnen. (Profskrifning på lärorummet).

Latin 7 t. Cicero, repetition af 1:sta boken af *Disp. Tusculanæ*; *Oratio pro Milone*; Livius repetition af 2:dra boken; Horatius, *Od.* 2:dra boken jemte repetition af föregående. Under höstterminen extemporalier omvexlande med skriföfningar 1 å 2 timmar i veckan. Under vårterminen skriföfningar 2 timmar i veckan.

Grekiska 5 t. Grammatik repetition af formlära och syntax.

Explikation, *Anabasis* 5:te boken; *Odysséen* från v. 350 af 5:te boken till och med 6:te boken; Herodotos, kap. 46—100 af 1:sta boken.

Engelska, klass. lin. valfritt $\frac{1}{2}$ t. Grammatik, hela formläran efter May.

Explikation, 30 sidor i Irvings Alhambra.

Latinarne utan grekiska 3 t. Lika med realisterna i 7: 1.

Franska, klass. lin. 3 t. Grammatik, repetition af formlära och syntax; frasskrifning och muntlig öfversättning från svenska till franska.

Explikation, Dubbs läsebok, valda stycken på vers och prosa 50 sidor, hufvudsakligen kursiva öfversättningar. Ett hemtema hvarannan vecka.

Matematik, klass. lin. 4 t. Geometri, lika med nedra afdelningen.

Algebra, repetition af hela den genomgångna kursen, företrädesvis genom problem.

En och annan gång ha lärjungarne fått försöka att på egen hand å lärorummet lösa geometriska och algebraiska uppgifter. Hvar 14:de dag en öfningsats i hemmet af omvexlande geometriskt och algebraiskt innehåll.

Naturvetenskap, Fysik, klass. lin. 2 t. Repetition af akustik, optik, magnetism, elektricitet och värmelära.

Historia, klass. lin. 3 t. Fäderneslandets, från Gustaf I till lärobokens slut; allmän, repetition af gamla och nyare tidens.

Geografi. Lika med nedra afdelningen.

Filosofisk propedeutik 2 t. Logik, repetition af läroboken.

Antropologi, läroboken genomgången och repeterad.

Vid slutet af vårterminen hafva med 6:te klassens båda afdelningar och 7:de klassens nedra afdelning profskrifning egt rum i svenska, latin, franska, engelska och matematik, och har denna profskrifning varit anordnad i öfverensstämmelse med skrifningen i afgångsexamen.

De lärjungar af klassiska linien, som icke läst grekiska, hafva i stället för undervisningen i detta språk varit sysselsatta på följande sätt:

Klass 6: 1, engelska 4 t. särskildt, teckning 2 t., lösning af matematiska problem 1 t., med reallinien.

Klass 6: 2, engelska 2 t., teckning 2 t., modersmålet 1 t. allt med reallin., latinskrifning 1 t.

Klass 7: engelska 3 t., teckning 2 t.

Vid början af läsåret antogos följande läroböcker: lärobok i fysiken af Christie för L. 6: 1 och L. 7: 1; d:o af Floderus för R. 6: 1—7; Dubbs franska elementarbok för 5—6; fransk läsebok af Enblom för 6—7; engelsk läsebok af Sturzen-Becker för 4—7; proportionslära af Hultman; proportionslärans tillämpning af Lindman för 6.

Välskrifning har på lärorummet öfvats endast 1 timme med 1:sta klassen. Lärjungarne i klass. 2—3 hafva 2 gånger i veckan i hemmet skrivit en skrifside, hvilken på bestämd timme medhafts till skolan och der granskats af läraren.

Undervisningen i teckning.

Läroböcker och undervisningsmateriel.

Pasch, geometrisk konstruktions- och projektionslära. Tretau's elementarkurs i frihandsteckning. Väggtabeller, utgifna af Byrån för den högre undervisningen. Etyder af Harding, Hetsch, Julien, Hermes. Klotsar och ståltrådsfigurer.

Undervisningen.

Klass 1. Tisdag, lördag kl. 11—12. Tab. 1—6 af 1:sta kursen; höstterminen å griffeltafla och vårterminen med blyerts, då äfven diktamensritning efter lättare uppgifter enligt Tretau's metod förekommit.

Klass 2 a, Onsdag 11—12, lördag 12—1. Tab. 7—12 af 1:sta kursen med blyerts, omvexlande med konturteckning efter Hetsch.

Klass 2 b, Tisdag, fredag 12—1. Lika med 2 a.

- Klass 3. Måndag, torsdag 12—1. Tab. 1—6 af 2:dra kursen i blyerts jemte de enklare grunderna för perspektiv- och skugglära, omvexlande med lättare skuggtabeller efter Harding.
- Klass 4. Onsdag 3—4; reallinien dessutom måndag 4—5. Tab. 7—12 af 2:dra kursen, omvexlande med tabeller af Harding.
- Klass R. 5. Måndag 4—5, torsdag 3—4. Frihandsteckning 1 t., omfattande hufvudsakligen klotsritning. Linearteckning 1 t., konstruktionslära.
- Klass L. 5. Torsdag, fredag 3—4. Frihandsteckning lika med reallinien.
- Klass R. 6: 1—7: 1. Måndag, torsdag 11—12. Frihandsteckning dels i blyerts, dels i svartkrita efter förläggsblad och etyder i figur och landskap efter Hermes, Julien m. fl. Linearteckning lördag 3—4, konstruktions- och projektionslära, utbredning af ytor, efter Pasch.
- Klass L. 6: 1. Latinare utan grekiska, måndag, torsdag 11—12. Frihandsteckning lika med R. 6: 1. Öfrige, fredag 3—4. Frihandsteckning lika med R. 6: 1.
- Klass L. 6: 2. Latinare utan grekiska, fredag, lördag 3—4, lika med motsvarande linie 6: 1. Öfrige, fredag 3—4. Lika med L. 6: 1.
- Klass L. 7: 1. Latinare utan grekiska, måndag, torsdag 11—12, lika med motsvarande linie 6: 1. Öfrige, fredag 3—4, lika med L. 6: 1.
- Klass L. 7: 2. Latinare utan grekiska, fredag, lördag 3—4, lika med motsvarande linie 6: 1. Öfrige, fredag 3—4, lika med L. 6: 1.

Undervisningen i sång och instrumentalmusik.

Sång.

- Klass 1. Måndag 4—5. De musikaliska tecknen, deras betydelse och användning. Öfning i tonträffning samt en- och tvåstämmig sång. Tisdag 5—6. Koralsång tillsammans med de öfriga 4 lägsta klasserna.
- Klass 2. Onsdag 5—6, tisdag 5—6. Lika med klass 1.
- Klass 3. Onsdag 4—5, tisdag 5—6. Lika med klass 1.
- Klass 4. Tisdag 5—6. Koralsång tillsammans med de öfriga 4 lägsta klasserna. Fredag 4—5. Körsång tillsammans med klass. 5—7.
- Klass 5. Lika med klass 4.
- Klass. 6—7. Måndag 5—6. Kör- och kvartettsånger. Fredag 4—5. Körsång tillsammans med klass. 4—5.

Instrumentalmusik.

- Klass. 1—4. Lördag 4—6.
- Klass. 5—7. Tisdag 3—5. Violin har spelats af 5 lärjungar, altviol af 1, violoncell af 1, kornett af 1. Hennings violskola, samlingarne 729 och 1413 ur "Edition Peters" jemte kvartetter af Haydn hafva vid undervisningen användts.

Undervisningen i gymnastik och militärofningar under år 1877.

Gymnastik- och vapenöfningar enligt kungl. cirkuläret den 19 juni 1866.

Då gymnastiköfningarne omfattat en half timme hafva lärjungarne ungefär en tredjedel af tiden sysselsats med fristående rörelser samt den återstående tiden med apparelj gymnastik. Då öfningarne omfattat en hel timme, har halfva tiden användts till fristående rörelser och marscher, den återstående till apparelj gymnastik. I vapenöfningarne har klass 5 genomgått rekrytskolan af exercisreglementet, klass. 6—7: 1 öfvats i bajonettfäktning på led med och utan motståndare, 7: 2 i florettfäktning och sabelhugning på led, med och utan motståndare.

6: 1, 18 för 6: 2, 15 för 7: 1, 12 för 7: 2. Dessutom hafva lärjungarne i 7: 2, hvilka icke deltagit i exercisen, haft 2 timmars fäktning i veckan.

I exercis hafva under vårterminen 46, under höstterminen 54 lärjungar deltagit, alla i klass. 6—7: 1. I fäktning deltog under vårterminen 5 lärjungar i 7: 2, under höstterminen 7. I målskjutning med salongsgevär deltog under vårterminen 48, under höstterminen 55 lärjungar i 6—7: 1; i målskjutning med remingtongevär under vårterminen 8, under höstterminen 8 lärjungar i 7: 2.

Under den tid dessa öfningar pågått har gymnastiklärarens tjänstgöring minskats med 4 timmar i veckan.

Under vårterminen har hvarje lärjunge i 6: 1 skjutit 37, i 6: 2 42, i 7: 1 25 salongsskott, i 7: 2 26 skarpa skott; under höstterminen har hvarje lärjunge i 6: 1 skjutit 54, i 6: 2 69, i 7: 1 60 salongsskott, i 7: 2 40 skarpa skott. Härvid är dock att märka, att, då redogörelsen omfattar kalenderåret, det icke varit samma lärjungar i samma afdelning under vår- och höstterminen, hvarföre summan af det antal skott, som hvarje lärjunge under de båda här i fråga varande terminerna lossat, icke uppgår till det i kongl. cirkuläret af den 23 mars 1870 bestämda antal, hvilket dock alltid under *läsåret* uppnås.

Af exercisreglementet hafva 1:sta och 2:dra delarne genomgåts.

Sedan värmeapparaten i gymnastiksalen så till vida förbättrats, att en rörledning anbringats, som står i förbindelse med kaminerna, hafva under den förflutna vintern gymnastiköfningarne ingen gång till följd af bristande värme i salen behöft inställas.

B. Lärarne.

Lärarnes tjensteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande:

- Rektor *G. Th. Bergman*: Grekiska 2 t. 6: 2, 4 t. 7: 1, 4 t. 7: 2, 1 t. 7: 1 och 7: 2 sammanslagna; Historia 1 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 2; Modersmålet 1 t. 6: 2, = 14 tim. Svenska skripta i 6: 2.
- Lektor *K. F. Rådberg*: Matematik 2 t. 6: 2, 3 t. R. 6: 2, 2 t. L. 6: 2, 4 t. 7: 1, 2 t. R. 7: 1, 4 t. 7: 2; Fysik 2 t. R. 7: 1, 2 t. L. 7: 2. = 21 tim. Matematiska skripta i 7.
- Lektor *J. Swedborg*: Latin 6 t. 6: 2, 7 t. 7: 1, 7 t. 7: 2. = 20 tim. Latinska skripta i 7.
- Lektor *J. Nordwall*: Kristendom 2 t. R. 6: 1, 2 t. L. 6: 1, 2 t. 6: 2, 2 t. 7: 1, 2 t. 7: 2; Modersmålet 1 t. R. 6: 2 och R. 7: 1 sammanslagna, 1 t. 6: 2, 2 t. 7: 1, 2 t. 7: 2; Filosofi 2 t. R. 7: 1, 2 t. 7: 2. = 20 tim. Svenska skripta i 7.
- Lektor *A. J. Ling*: Franska 1 t. R. 6: 2, 4 t. 6: 2, 5 t. 7: 1, 3 t. 7: 2; Engelska 2 t. R. 6: 2, 3 t. R. 7: 1; Latinare utan grekiska 1 t. 7: 1, 1 t. 7: 2. = 20 tim. Franska skripta i 7.
- v. Lektor *A. Sahlén*: Modersmålet 1 t. L. 6: 1; Historia och Geografi 4 t. R. 5, 2 t. R. 6: 1, 2 t. L. 6: 1, 1 t. 6: 2, 3 t. R. 6: 2, 2 t. L. 6: 2, 3 t. 7: 1, 1 t. R. 7: 1, 3 t. 7: 2. = 22 tim. Svenska skripta i L. 6: 1.
- Adjunkt *K. F. Kylander*: Alla undervisningsämnen i 1:sta klassen jemte välskrifning i samma klass 1 tim. = 25 tim.
- Adjunkt *A. J. C. Piscator*: Modersmålet 6 t. 2 a; Tyska 7 t. 2 a; Historia 3 t. 4; Historia och Geografi 5 t. 2 a, 5 t. 3. = 26 tim.
- Adjunkt *J. K. Lindblad*: Modersmålet 6 t. 3; Tyska 7 t. 3, 3 t. 4, 2 t. R. 5, 2 t. L. 5, 2 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 1 t. R. 6: 2, 1 t. 6: 2. = 25 tim. Tyska skripta i 6.
- Adjunkt *A. Ericsson*: Latin 8 t. 4, 8 t. 5, 8 t. 6: 1, 2 t. 6: 2. = 26 tim. Latinska skripta i 6.

- Adjunkt *K. F. Kjellberg*: Matematik 5 t. 4, 5 t. R. 5, 5 t. L. 5, 7 t. R. 6: 1, 1 t. R. 6: 2. = 26 tim.
- Adjunkt *G. O. D. von Hackwitz*: Naturalhistoria 2 t. 2 a, 2 t. 2 b, 2 t. 3, 2 t. 4, 2 t. R. 5, 2 t. L. 5, 1 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 1 t. 6: 2; Geografi 2 t. 4; Historia och Geografi 5 t. 2 b, 4 t. L. 5. = 26 tim.
- Adjunkt *P. G. Bergin*: Franska 3 t. R. 5, 3 t. L. 5, 4 t. R. 6: 1, 4 t. L. 6: 1; Engelska 3 t. R. 6: 1; Fysik 2 t. L. 7: 1; Kemi 2 t. R. 6: 1, 2 t. R. 6: 2, 3 t. R. 7: 1. = 26 tim. Engelska skripta i R. 6: 1.
- v. Adjunkt *C. A. von Sydow*: Tyska 1 t. 4; Matematik 5 t. 2 a, 5 t. 2 b, 5 t. 3; Fysik 4 t. R. 6: 1, 1 t. L. 6: 1, 3 t. R. 6: 2, 1 t. L. 6: 2. = 25 tim. Tyska skripta i 4.
- v. Adjunkt *J. Thorelli*: Kristendom 3 t. 2 a, 3 t. 2 b, 3 t. 3, 2 t. 4, 2 t. R. 5, 2 t. L. 5; Modersmålet 1 t. R. 6; Grekiska 7 t. 6: 1, 4 t. 6: 2; Hebreiska 1 t. 7: 1. = 28 tim. Svenska skripta i R. 6: 1.
- v. Adjunkt *M. Rosenqvist*: Modersmålet 1 t. L. 6: 1; Tyska 1 t. R. 5, 1 t. L. 5; Engelska 8 t. R. 4, 8 t. R. 5, 4 t. Latinare utan grekiska 6: 1, 1 t. L. 7: 1 (valfritt), 1 t. L. 7: 2 (d:o). = 25 tim. Tyska skripta i 5.
- Extra lärare *O. Vesterdahl*: Modersmålet 6 t. 2 b, 4 t. 4, 3 t. R. 5, 3 t. L. 5, 1 t. R. 6: 1; Latin 1 t. Latinare utan grekiska 6: 2; Tyska 7 t. 2 b. = 25 tim. Svenska skripta i 5.
- F. A. Zettergren*: Teckning 15 tim.
- v. Läraren i sång och musik, adj. *Piscator*: 10 tim.
- O. A. H. Stiberg* med biträde af löjtnant *J. Svedberg*: Gymnastik och Militäröfningar 13 tim.

Tjenstledige:

- Adjunkten *S. Tengblad* under hela läsåret för sjukdom;
- Adjunkten *L. J. Wersander* under hela året för att tjänstgöra såsom verkställande direktör i Wenersborgs enskilda bank.
- Adjunkten, utn. kyrkoherden *C. A. von Sydow* från läsårets början till den 1 maj för enskilda angelägenheter;
- Adjunkten *K. F. Kjellberg* under vårterminen för sjukdom;
- Läraren i sång och musik *O. H. Bergqvist* från den 7 oktober till läsårets slut för sjukdom.

Förordnade:

- Adjunkten *A. Sahlén* till v. lektor under hela läsåret;
- Adjunkten *P. G. Bergin* till vikarie för adjunkten *Sahlén* från läsårets början till den 1 maj.
- Adjunkten *C. Piscator* till vikarie för sångläraren *Bergqvist*;
- Fil. kandidaten *C. A. von Sydow* till vikarie för adjunkten, utn. kyrkoherden *von Sydow* till den 1 maj samt för adjunkten *Sahlén* från d. 1 maj till läsårets slut;
- Fil. doktorn *J. Thorelli* till vikarie för adjunkten *Wersander*;
- Fil. kandidaten *M. Rosenqvist* till vikarie för adjunkten *Tengblad*;
- Fil. kandidaten *O. Westerdahl* till extra lärare under läsåret;
- Fil. kandidaten *P. Andersson* till vikarie för adjunkten *Kjellberg*;
- Underlöjtnanten *J. Svedberg* till biträdande gymnastiklärare från läsårets början till den 2 maj;
- Löjtnanten *C. Pettersson* till biträdande gymnastiklärare från den 2:dra maj till terminens slut.

De under höstterminen tjänstgörande vikarier och extralärare hafva af statsmodel åtnjutit följande arvoden: *Sahlén* 1,170,63, *Thorelli* 702,38, *Rosenqvist* 499,77, *Vesterdahl* 561,90 *Piscator* 154,59.

För tjänstgöring under vårterminen 1877 uppbars af statsmedel af v. lektor Sahlén 1,319,44, v. lektor Rosenqvist 563,30, v. sånglärare Piscator 281,65.

Den 1 maj tillträdde kyrkoherde C. A. von Sydow befattningen såsom kyrkoherde i Sunnersbergs pastorat. Utrustad med en mindre vanlig skicklighet i undervisningskonsten, förenande en klarhet och ett lif i framställningen, som gjorde hans undervisning på en gång lärorik och underhållande, lifvad af ett nit, ett alvar och en kärlek, som icke blott bidrogo att göra undervisningen fruktbarande, utan äfven gjorde honom till uppfostrare lika mycket som lärare, har kyrkoherde v. Sydow, under den långa tid af 32 år han tillhört Wenersborgs läroverk, der utöfvat en verksamhet, som varit i hög grad framgångsfull och välsignelsebringande. Många i sanning äro de lärjungar, som under hans ledning lagt den grund af kunskaper, af ordning, flit och pligttröhet, på hvilken de sedan bygt sin framtids lycka. Derföre faller honom ock mångas tacksamhet till del, derföre kännes saknaden djup, då han nu lem-nar det läroverk, åt hvilket han egnat sitt lufs bästa kraft, i hvars utveckling han tagit en så verksam del och der hans namn städse skall lefva i älskadt och tacksamt minne.

C. Lärjungarne.

Lärjungarnes antal.

Höstterminen 1877.

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien			Summa		Total-summa
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med greki-ska	utan greki-ska	frånvarande	närv.	frånv.	
					närvarande					
1	28	—	—	—	—	—	—	28	—	28
2	53	1	—	—	—	—	—	53	1	54
3	27	—	—	—	—	—	—	27	—	27
4	—	—	18	—	—	10	—	28	—	28
5	—	—	15	—	—	20	1	35	1	36
6: 1	—	—	12	1	13	6	—	31	1	32
6: 2	—	—	8	—	4	4	—	16	—	16
7: 1	—	—	2	—	4	5	—	11	—	11
7: 2	—	—	—	—	6	2	—	8	—	8
Summa	108	1	55	1	27	47	1	237	3	240

Vårterminen 1878.

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien			Summa		Total-summa
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	med greki-ska	utan greki-ska	frånvarande	närv.	frånv.	
					närvarande					
1	28	—	—	—	—	—	—	28	—	28
2	55	2	—	—	—	—	—	55	2	57
3	29	—	—	—	—	—	—	29	—	29
4	—	—	16	—	—	11	1	27	1	28
5	—	—	13	1	—	20	1	33	2	35
6: 1	—	—	11	1	14	7	—	32	1	33
6: 2	—	—	7	1	4	4	—	15	1	16
7: 1	—	—	2	—	4	5	—	11	—	11
7: 2	—	—	—	—	6	2	—	8	—	8
Summa	112	2	49	3	28	49	2	238	7	245

Under höstterminen hafva af sjunde latinklassens lärjungar, hvilka läst grekiska, följande antal begagnat sig af undervisningen i
 engelska, men icke hebreiska 6
 hebreiska, men icke engelska 2

Under höstterminen har följande antal lärjungar deltagit i nedan nämnda öfningar.

Klass och linie	Närvarande lärjungar	Lärjungar som deltagit i					
		Teckning		Sång	Instrum-talmusik	Gymnastik- och vapen-öfningar enligt cirku-läret den 19 juni 1866	Särskilda mi-litäröfningar enligt cirku-läret den 23 mars 1870
		obligatoriskt	frivilligt				
1	28	28	—	28	—	27	—
2	53	53	—	53	1	52	—
3	27	27	—	27	—	27	—
R. 4	18	18	—	11	—	18	—
L. 4	10	—	6	6	—	8	—
R. 5	15	15	—	4	—	14	—
L. 5	20	—	9	10	—	17	—
R. 6: 1	12	12	—	7	1	11	11
L. 6: 1	19	6	3	7	4	18	19
R. 6: 2	8	8	—	2	1	7	8
L. 6: 2	8	4	2	—	—	7	7
R. 7: 1	2	2	—	2	—	2	2
L. 7: 1	9	5	1	3	—	8	8
R. 7: 2	—	—	—	—	—	—	—
L. 7: 2	8	2	1	4	1	7	8
Summa för							
Gemensamma linien	108	108	—	108	1	106	—
Reallinien	55	55	—	26	2	52	21
Latinlinien	74	17	22	30	5	65	42
Summa	237	180	22	164	8	223	63

Förhållandet med hemlexor samt den tid öfverläsningen af dessa upptagit är följande:

I klass	1 hemlexor	dagligen	öfverhufvud	2,	öfverläsningstid	1 $\frac{1}{2}$ tim.
„	2	„	„	3	„	1 $\frac{1}{2}$ „
„	3	„	„	3	„	1 $\frac{3}{4}$ „
„	R. 4	„	„	3	„	2 $\frac{1}{4}$ „
„	L. 4	„	„	3	„	2 $\frac{3}{4}$ „
„	R. 5	„	„	4	„	3 $\frac{1}{2}$ „
„	L. 5	„	„	4	„	3 $\frac{1}{4}$ „
„	R. 6: 1	„	„	4,	„	3 $\frac{3}{4}$ „
„	L. 6: 1	„	„	4 à 5	„	4 $\frac{3}{4}$ „
„	R. 6: 2	„	„	4	„	3 $\frac{3}{4}$ „
„	L. 6: 2	„	„	4 à 5	„	5 „
„	R. 7: 1	„	„	4	„	4 „
„	L. 7: 1	„	„	4	„	4 $\frac{3}{4}$ „
„	L. 7: 2	„	„	4	„	4 „

I ofvanstående arbetstimmar är den tid, som åtgår till utarbetande af hemskripta icke upptagen. Härtill torde i hvarje vecka åtgå 1 tim. för klass 4, 3 tim. för klass 5 samt 4 $\frac{1}{2}$ tim. för klass. 6—7.

Lärjungarnes kroppskonstitution är i allmänhet god, hvilket förhållande styrkes af det icke särdeles stora antal, som från gymnastiköfningarne befriats. Under höstterminen förekommo ett par fall af nervfeber. Under vårterminen, då denna sjukdom varit gängse i staden, hafva 18 lärjungar deraf angripits. Som emellertid sjukdomen, ehuru i några fall ganska svår, i allmänhet icke varit elakartad, och intet dödsfall bland lärjungarne inträffat, så har det icke ansetts vara skäl att upplösa skolan.

Den 26 och 27 maj undersöktes af skolans läkare lärjungarnes färgsinne, hvarvid befanns, att en lärjunge var fullständigt rödblind, en gröndlind och att 4 lärjungar hade svagt färgsinne.

Följande tabeller visa antalet af under sist förflutna kalenderår inskrifne, flyttade och afgånge lärjungar.

Vårterminen 1877.

Klass och Linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 februari (såväl när- som frånvarande)					Lärjungar afgång- ne från läroverket i nedan nämnda klasser				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					från andra linien	Övar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa	
	0	1	2	3	4			5 eller flera	vid vår- terminens början							vid föregå- ende termins slut
1	—	—	—	—	—	—	28	—	—	8	36	—	—	1	1	
2	—	6	15	—	—	—	35	—	2	1	38	—	2	1	3	
3	—	3	20	—	2	—	19	—	1	1	21	—	—	—	—	
R. 4	—	2	11	—	—	2	21	—	2	—	23	—	2	4	6	
L. 4	—	3	6	—	2	—	14	—	3	1	18	—	—	—	—	
R. 5	—	—	13	—	1	—	18	—	1	—	19	—	—	7	7	
L. 5	—	3	14	—	—	—	24	—	—	—	24	—	2	3	5	
R. 6: 1	—	—	12	—	—	—	10	—	—	—	10	—	1	2	3	
L. 6: 1	—	—	13	—	—	—	14	—	—	—	14	1	3	—	4	
R. 6: 2	—	—	6	—	1	—	4	—	—	—	4	—	—	1	1	
L. 6: 2	—	—	4	—	—	—	14	—	—	—	14	—	—	1	1	
R. 7: 1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	
L. 7: 1	—	—	7	—	—	—	9	—	—	1	10	—	—	—	—	
R. 7: 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
L. 7: 2	—	1	5	—	—	—	8	—	—	—	8	—	8	—	8	
Summa för	Gemensam- ma linien	—	9	35	—	2	—	—	3	10	95	—	2	2	4	
	Reallinien	—	2	44	—	2	—	3	—	—	57	—	4	14	18	
	Latinlinien	—	7	49	—	2	—	—	3	2	88	1	13	4	18	
Summa	—	18	128	—	6	—	3	219	—	9	12	240	1	19	20	40

Höstterminen 1877.

Klass och Linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser						Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 september (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgång- ne från läroverket i nedan nämnda klasser					
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					från andra linien	Övar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 september	från och med 15 septem- ber till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa	
	0	1	2	3	4			5 eller flera	Vid föregå- ende termins slut							vid höst- terminens början
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	27	28	—	—	—	—	
2	—	4	8	—	4	—	10	17	16	11	54	—	—	—	—	
3	1	—	1	—	—	—	—	23	2	2	27	—	—	—	—	
R. 4	—	—	—	—	—	—	3	13	—	2	18	—	—	—	—	
L. 4	1	—	—	—	—	—	—	8	1	1	10	—	—	—	—	
R. 5	—	—	1	—	—	—	1	13	1	—	15	—	—	—	—	
L. 5	—	—	1	—	—	—	2	17	1	1	21	—	—	—	—	
R. 6: 1	—	—	2	—	—	2	1	9	3	—	13	1	—	—	1	
L. 6: 1	—	—	6	—	—	—	—	10	6	3	19	3	—	—	3	
R. 6: 2	—	—	1	—	—	—	1	6	1	—	8	—	—	—	—	
L. 6: 2	—	—	1	—	—	—	4	3	1	—	8	2	—	—	2	
R. 7: 1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	
L. 7: 1	—	—	1	—	1	—	—	7	2	—	9	2	—	—	2	
R. 7: 2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
L. 7: 2	—	1	1	—	—	—	—	6	2	—	8	—	—	—	—	
Summa för	Gemensam- ma linien	1	4	9	—	4	—	11	40	18	40	109	—	—	—	—
	Reallinien	—	—	4	—	—	2	6	43	5	2	56	1	—	—	1
	Latinlinien	1	1	10	—	1	—	6	51	13	5	75	7	—	—	7
Summa	2	5	23	—	5	—	2	23	134	36	47	240	8	—	—	8

Af de 59 lärjungar, som under läsåret inskrifvits i läroverket, hafva 4 förut bevisat folkskola samt 8 annat elementarläroverk.

Under vårterminen 1877 aflades godkänd afgangsexamen af följande läroverkets lärjungar: P. A. Kjellin, P. Johansson, J. A. Karlsson, F. H. Lindbohm, S. N. K. Sundelius, T. O. K. E. Svedberg, K. J. Lanner.

Under höstterminen aflades dylik examen af J. C. R. Sparre.

I öfrigt hafva från början af vårterminen 1877 till samma tid 1878 följande lärjungar från läroverket afgått:

Under vårterminen: klass. 2. J. E. Svensson, D. F. Lundström. Kl. R. 4. J. E. Ljungstöm, handel, O. Larsson. Kl. L. 5. S. G. Rhodin, T. Höglund, slöjdskola. Kl. R. 6: 1. V. Salén. Kl. L. 6: 1. W. Olsson, G. O. L. Sundelius, apotek, H. H. Lundbohm, apotek, J. G. Engberg, sjömansyrket. Kl. R. 7: 1. Å. V. Börjeson, banktjänst. Under sommarferierna: Kl. 1. H. Lundborg, annat läroverk. Kl. 2. V. A. Lundborg, annat läroverk. Kl. R. 4. V. H. Månsson, G. E. Gyllenspetz, jernvägstjänst, S. L. Torstensson, K. V. Jansson. Kl. R. 5. J. G. Svedenborg, O. K. Olsson, sjömansyrket, R. A. Gjöteborg, C. J. B. Stenholm, J. P. Törnqvist, slöjd-

skola, J. A. Torin d:o, A. V. Andersson d:o. Kl. L. 5. J. Myller, E. M. Friman, slöjdskola, A. Warsell. Kl. R. 6: 1. K. E. O. Danelius, bruk, G. A. Johansson. Kl. R. 6: 2. S. Emanuelsson. Kl. L. 6: 2. E. G. V. Ericsson, annat läroverk.

Under höstterminen: Kl. R. 6 1. O. J. Örtenblad. Kl. L. 6: 1. K. A. Ödman, K. A. Wasenius, G. A. Norén. Kl. L. 6: 2. S. Bergman, handelsinstitut, K. R. v. Matérn d:o. Kl. L. 7 1. S. A. Natt och Dag, enskilda studier, F. E. Brink d:o.

Stipendier och premier utdelas endast vid vårterminens slut. Beloppet af stipendiimedel, som vid årsexamen 1877 utdelades, var 425 kr. 76 öre, af premiimedel 208 kr. 65 öre.

Under höstterminen voro 36 lärjungar befriade från afgift till både materiellkassan och byggnadsfonden samt från afgift till den senare, men ej till den förra 36. Under vårterminen hafva 46 lärjungar befriats från afgift till båda kassorna samt från afgift till den senare, men ej till den förra 36.

Till egna kassan har hvarje lärjunge under hvardera terminen betalt 6 kronor.

D. Undervisningsmateriel.

Under läsåret har inköpts:

för undervisningen i militäröfningar 2:ne salongsgevär;

för undervisningen i teckning en sats klotsar;

för de naturhistoriska samlingarne 40 stycken uppstoppade djur.

Gåfvor:

Af Kongl. vetenskapsakademien: Handl. Bd. 13—14; 1. Bihang Bd. 3 h. 2. Öfversigt årg. 33.

Meteorologiska iakttagelser i Sverige Bd. 16. Wærn öfver Aug. Ehrensvärd. Akademiens minnespenning öfver P. af Bjerkén.

„ Svenska akademien: dess minnespenning öfver Rhensköld.

„ Ecklesiastik-departementet: Sverikes Runeurkunder h. 6—7. Runa 2: 3. Cronholm 30 åriga kriget 1: 1. Samlade vitterhetsarbeten af svenska författare från Stjernhjelm till Dalin, utg. af Hansell del. 18—20. Historiskt bibliotek, utg. af Silfverstolpe, ny följd 1: 1—3. Meddelanden om svenska riksarkivet af Bovallius 1. Tidskrift för antropologi och kulturhistoria 1: 2. Svenska fornminnesföreningens tidskrift 3: 2. Ljungström Råna List.

„ Upsala akademi: dess jubelmedalj i brons.

„ Westgöta nation i Upsala: Upsala akademies katalog.

„ Kapten F. Roos: Karl XI:s 1 öre s. m.

„ Postmästare Peterson: Karl XIV Johans $\frac{1}{8}$ riksdaler.

„ Regimentsskrifvare Appelberg: en engelsk florin.

„ Landskanslisten Salén: Le spectateur français.

„ Herr G. Ljung: diverse mynt;

„ Stud. Osterman: en tallbit.

„ „ Axelsson: ett mynt.

„ „ H. Mellén: en Ovamhopil från Afrika.

Räntan af den af framlidne rektor A. Salmenius till läroverket skänkta s. k. Salmeniska donationsfonden skall enligt testators förordnande användas till inköp af böcker till fattiga studerandes tjenst. Men då räntan, som utgör omkring 4 kr. om året, först sedan 1869 börjat användas för sitt ändamål, så är antalet af de inköpta böckerna ännu helt ringa.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

Det i förra redogörelsen omnämnda ur nppsattes under förlidet års sommar på framsidan af skolhuset.

F. Ekonomiska förhållanden.

Nedan nämnda kassors ställning under året 1877 har varit följande:

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut.	Summa	Skuld vid årets bör- jan	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden		1520,00		1520,00		1520,00		1520,00
Ljus- och vedkassan .	234,19	3146,00		3380,09		3377,21	2,98	3380,19
Materielkassan	186,34	1850,40		2036,74		1677,97	358,77	2036,74
Bibliotekskassan . . .	4097,64	281,70		4379,34		205,48	4173,86	4379,34
Premii- o. fattigkassan	38,93	215,50		254,43		208,65	45,78	254,43

Under sistförflutna kalenderåret har utgått för underhåll och tillökning af boksamlingen 138,00, af den öfriga undervisningsmaterielen 225,35 samt af inredningsmaterielen 1039,25 kronor. För räntan af Salmeniska donationen har under året intet inköpts.

Inspektioner.

Militäröfningarne inspekterades den 17 sept. af öfverstelöjtnanten m. m. H. Falk.

Läroverket inspekterades den 18 och 19 mars af byråchefen m. m. E. Widmark samt den 6 och 7:de maj af H. H. Eforus, biskopen m. m. A. F. Beckman.

Den 10 maj inspekterades gymnastiköfningarne af öfversten m. m. G. Nyblæus.

G. Examina och terminsafslutning.

Den 26 maj förlidet år förrättades muntlig afgangsexamen i närvaro af herrar professorerna A. Möller, C. Cavallin och prosten J. Andersson såsom censorer, samt herrar landskamreraren J. M. Ryding och hofpredikanten R. Warholm såsom vittnen. De 7 läroverkets lärjungar, som admitterats till den muntliga examen, förklarades mogne.

Den 10 december förrättades likaledes muntlig afgangsexamen i närvaro af herrar professorn A. Möller och adjunkten A. M. Alexanderson såsom censorer samt läroverkets inspektor, landshöfdingen m. m. grefve E. Sparre, öfversten E. Elers, landskamreraren J. M. Ryding och domprosten D. R. Warholm såsom vittnen, hvarvid en lärjunge från läroverket och en privatist blefvo mogne förklarade.

Till afgangsexamen under innevarande termin hafva 8 läroverkets lärjungar anmält sig. Af dessa har en af sjukdom hindrats att infinna sig i den skriftliga examen; de öfriga 7 hafva i denna del af examen godkänts.

Den 19 sistlidne december hölls terminsexamen med läroverkets 5 lägre klasser. Års-examen kommer att hållas den 31 maj och 1 juni och hafva följande herrar inbjudits att såsom vittnen öfvervara densamma: öfversten och ridd. E. Elers, öfverstelöjtnanten, kammarherren och ridd. C. E. C. Kuylenstjerna, landskamreraren och ridd. J. M. Ryding, auditören och ridd. G. Sandberg, landssekreteraren och ridd. M. Zachrison, komministern, fil. dokt. H. E. Västberg. Första dagen examineras i undervisningsämnen kl. 9—12, 4—5. Kl. 12 hålles examen i sång och musik, kl. 4—5 förevisas lärjungarnes arbeten i teckning, kl. 5 sker uppvisning i gymnastik och vapenöfningar. Andra dagen examineras kl. $\frac{1}{2}$ 9—11. Kl. 11 $\frac{1}{4}$ kommer flyttning att afkunnas och ungdomen att hemförlovas, hvarefter premier och stipendier utdelas.

Till öfvervarande af förestående examen och terminsafslutning inbjuder jag vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla bildningens vänner.

Nästa termin börjas den 23 nästkommande augusti kl. 12 på dagen.

Venersborg i maj 1878.

G. TH. BERGMAN.

Lägre femklassiga elementarläroverket i Borås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen börjades den 24 augusti och afslutades med offentlig examen den 13 december. Vårterminen börjades den 16 januari och kommer att afslutas med offentlig examen den 4 juni.

2. Gemensam bön har blifvit förrättad hvarje dag från kl. $\frac{3}{4}$ 7 till 7, hvarefter undervisningen börjat och fortgått till kl. 9. Vidare har undervisats från kl. 11 till 2 hvarje dag samt från kl. 4 till 5 måndagar och torsdagar. Öfning i sång har försiggått hvarje dag från kl. 3 till kl. 4, i gymnastik från kl. 5 till kl. 6 tisdagar, onsdagar, fredagar och lördagar samt från kl. 7 till 8 tisdagar och i teckning hvarje dag från kl. 8 till kl. 9.

3. Antalet lärotimmar i veckan, under hvilka undervisning af särskilda lärare meddelats i hvarje klass, har varit följande:

Höstterminen.

Klass och linie	Lärjungarnes antal	t. f. Rektor Wennergren undervisat timmar	Kollega Thorin undervisat timmar	Kollega Rosén undervisat timmar	Kollega Nyberg undervisat timmar	t. f. Kollega Boréus undervisat timmar	t. f. Kollega Damgren undervisat timmar	Summa timmar
1	12	—	—	—	—	13	13	26
2	17	—	—	—	20	5	4	29
3	20	3	—	13	—	7	5	28
4	16	2	5	9	4	—	2	22
4 R.	(12)	7 ¹⁾	—	—	—	—	—	7
4 L.	(4)	—	8	—	—	—	—	8
5	9	1 ²⁾	5	4	3	3	5	21
5 R.	(7)	7 ¹⁾	—	—	—	—	—	7
5 L.	(2)	—	8	—	—	—	—	8
Summa	74	20	26	26	27	28	29	156

¹⁾ Med Efori medgifvande har undervisats i teckning under en af de till engelska språket anslagna lärotimmar.

²⁾ Dessutom en timme gemensamt med 4:de klassen i kristendom.

Under *vårterminen* har endast den förändring i förestående uppgift förekommit, att lärjungarnes antal i 1:sta klassen varit 20, i 3:dje klassen 21 och i 5:te klassen 8, hvadan antalet lärjungar under vårterminen varit 82, samt att antalet på reala linien varit 11 och på latinlinien 5 i 4:de klassen och på latinlinien 1 i 5:te klassen.

4.

Begagnade läro- och läseböcker i

Kristendom: Katekesen, Hübners lärobok i biblisk historia, Cornelii i kyrkohistoria samt Brodéns öfversigt af de bibliska böckernas innehåll;

Modersmålet: Sundéns och Filéns läroböcker, läsebok för folkskolan och läsebok af Bjursten;

- Latinska språket:* Gram. af Rabe, explikation: läsöfningar af Rabe samt Cornelius Nepos;
Tyska språket: Gram. af Lyth, explikation: Mathesii elementarbok, Lyths läsebok samt Schillers Geschichte des 30-jährigen Krieges;
Engelska språket: Gram. af Sundstén, Oldes uttalslära, explikation: Sundsténs elementarbok och W. Irvings Columbus;
Franska språket: Gram. af Olde, explikation: densammes läsebok;
Matematik: v. Zweigbergks lärobok i aritmetik, Wiemers i algebra samt Euclidis och A. Th. Bergii i geometri;
Naturlära: Celanders lärobok, Arrhenii större och mindre lärobok i botanik, Lyttkens lärobok i zoologi, Stewarts lärobok i fysik samt Roscoes lärobok i kemi;
Historia och Geografi: Odhnars lärobok i svensk och Alanders lärobok i allmän historia samt Palmblads lärobok i geografi.

Genomgångna lärokurser.

Första klassen.

- Kristendom:* biblisk historia, gamla testamentets; katekes, första hufvudstycket; bibelläsning och valda psalmer. 3 timmar i veckan.
Modersmålet: uppläsning och förklaring af valda stycken samt öfningar att med egna ord återgifva innehållet af det lästa; språklärans första grunder samt satsbildningsöfningar. Rättskrifning. 5 timmar i veckan.
Tyska språket: det viktigaste af formläran, 40 stycken af elementarboken samt öfningar att särskilja de enkla satsernas hufvuddelar. 6 timmar i veckan.
Matematik: de fyra räknesätten i hela tal och sorter jemte öfning att använda decimaler; hufvudräkning. 4 timmar i veckan.
Naturlära: kap. 12 och 13 i läroboken om människan och däggdjuren samt undersökning af lefvande växter. 2 timmar i veckan.
Historia: det viktigaste af fäderneslandets till nyare tidens början. 2 timmar i veckan.
Geografi: det allmännaste om verdensdelarne, fäderneslandets samt en del af Europas fysiska och politiska. 2 timmar i veckan.

Andra klassen.

- Kristendom:* biblisk historia, nya testamentets; katekes, andra hufvudstycket; bibelläsning och valda psalmer. 3 timmar i veckan.
Modersmålet: läsöfningar, formlära och satsbildningsöfningar; rättskrifnings- och interpunktionsöfningar. 6 timmar i veckan.
Tyska språket: formläran, 28 stycken från början af läseboken jemte öfning att särskilja ordklasserna och de enkla satsernas hufvuddelar samt lättare former af de sammansatta satserna. 7 timmar i veckan.
Matematik: aritmetik, de fyra räknesätten i vanliga och decimalbråk med tillämpning på sorter, hufvudräkning; geometri, åskådningslära samt enkla geometriska sats. 5 timmar i veckan, hvaraf 3 blifvit använda till aritmetik och 2 till geometri.
Naturlära: djurrikets hufvudafdelningar och viktigare klasser samt det allmännaste om växterna. 2 timmar i veckan.
Historia: fortsättning af fäderneslandets till Carl XII:s död. 2 timmar i veckan.
Geografi: Europas fysiska och politiska fortsatt och avslutad. 3 timmar i veckan.

Tredje klassen.

- Kristendom*: rep. af bibliska historien; katekes, fjerde och femte hufvudstyckena samt rep. af de föregående; bibelläsning och psalmer. 3 timmar i veckan.
- Modersmålet*: läsning och förklaring af valda stycken, formläran samt det viktigaste af satsläran, rättskrifning efter diktamen, skriftliga öfversättningar från tyska språket jemte smärre uppsatser på lärorummet. 6 timmar i veckan, hvaraf 3 blifvit använda till öfversättningar, uppsatser och rättskrifning.
- Tyska språket*: formläran jemte öfningar i särskiljande af satser och satsdelar, 60 sidor från och med stycket 27 i läseboken; extemporalier. 7 timmar i veckan.
- Matematik*: aritmetik, tillämpning af de genomgångna kurserna på regula de tri och intresse-räkning; geometri, åskådningslära tillämpad på planimetriska och stereometriska uppgifter, några enkla geometriska satser. 5 timmar i veckan, hvaraf 3 blifvit använda till aritmetik och 2 till geometri.
- Naturlära*: rep. af det förut lästa, Linnés sexualsystem, det allmännaste om fröredningsdelarne och frukten, undersökning af lefvande växter. Exkursioner. 2 timmar i veckan.
- Historia*: fäderneslandets avslutad och repeterad. 3 timmar i veckan.
- Geografi*: rep. af Europas samt det allmännaste af de främmande verldsdelarnes fysiska och politiska. 2 timmar i veckan.

Fjerde klassen.

- Kristendom*: bibelläsning, katekisation samt böckernas i gamla testamentet innehåll och historia. 2 timmar i veckan.
- Modersmålet*: Välläsning, stycken af svensk literatur jemte underrättelser om författarne och nödiga upplysningar ur versläran. Öfningar i att muntligt återgifva innehållet af lästa stycken. Rättskrifnings- och interpunktionsöfningar. Hvarannan vecka en uppsats öfver lättare ämnen på lärorummet eller en öfversättning från tyska språket på tid utom lärotimmarne. 4 timmar i veckan, hvaraf 2 blifvit använda till rättskrifning och uppsatser.
- Latinska språket*: formlära samt behöfliga delar af syntaxen, muntligen meddelade, 1:sta, 2:dra, 3:dje och hälften af 4:de afdeln. i läseboken. 8 timmar i veckan.
- Engelska språket*: Uttalsöfningar, formläran samt läsöfningarne i elementarboken; vokabel-läsning. 7 timmar i veckan.
- Tyska språket*: rep. af formläran, det viktigaste af syntaxen; 64 sidor i Schillers Gesch. des 30-jährigen Krieges; extemporalier. Ett hemtema hvarannan vecka. 4 timmar i veckan.
- Matematik*: algebra, läran om hela tal och bråk samt 1:sta gradens eqvationer med en obekant; geometri, 1:sta och 2:dra boken af Euclides; aritmetiska öfningar. 5 timmar i veckan, hvaraf 2 blifvit använda till algebra, 2 till geometri och 1 till aritmetik.
- Naturlära*: de första elementen af fysik och kemi. Läran om däggdjuren samt utförligare öfversigt af växtriket. Exkursioner. 2 timmar i veckan.
- Historia*: allmänna, gamla samt till och med korstågen af medeltidens. 3 timmar i veckan.
- Geografi*: Europas utförligare än den föregående kursen. 2 timmar i veckan.

Femte klassen.

- Kristendom:* bibelläsning och katekisation gemensamt med 4:de klassen, böckernas i nya testamentet innehåll och historia; 1:sta och 2:dra perioden af kyrkohistorien. 2 timmar i veckan.
- Modersmålet:* Välläsning, öfningar i disposition af lättare ämnen samt rep. af form- och satslära. Hvarannan vecka en uppsats efter lärarens anvisning i afseende på handlingen eller en öfversättning från tyska språket utom lärotimmarne. 3 timmar i veckan, hvaraf 1 blifvit använd till skriftliga uppsatser.
- Latinska språket:* fortsättning och rep. af formläran, det viktigaste af syntaxen; extemporalier; från och med Aristides till och med Chabrias i Cornelius Nepos. 8 timmar i veckan.
- Engelska språket:* rep. af formläran samt det viktigaste af syntaxen; extemporalier; 24 kap. af Irvings Columbus. Skriföfningar på lärorummet. 7 timmar i veckan, hvaraf 1 blifvit använd till skriföfningar.
- Tyska språket:* syntaxen samt rep. af formläran; 72 sidor i Schillers Gesch. des 30-jährigen Krieges; extemporalier. Ett hemtema hvarannan vecka. 3 timmar i veckan.
- Franska språket:* uttalslära, det viktigaste af formläran; vokabelläsning; valda stycken af 1:sta afdeln. i läseboken och 18 stycken af 2:dra afdeln. 3 timmar i veckan.
- Matematik:* algebra, rep. af det förut lästa samt 1:sta gradens eqvationer med en och flere obekanta, problem; geometri, 3:dje och 4:de boken af Euclides; aritmetiska öfningar. 5 timmar i veckan, hvaraf 2 blifvit använda till algebra, 2 till geometri och 1 till aritmetik.
- Naturlära:* öfversigt af djur- och växtriket, läran om jorden samt det allmännaste om himlakropparne. Exkursioner. 2 timmar i veckan.
- Historia:* allmän, fortsättning af medeltidens samt nyare till och med franska revolutionen; rep. af fäderneslandets samt grunddragen af Norges och Danmarks. 3 timmar i veckan.
- Geografi:* rep. af det förut lästa. 1 timme i veckan.

5. Vid läsårets början antogs i 1:sta klassen Sundéns svenska språklära i stället för Filéns.

6. Undervisning i välskrifning har meddelats 2 timmar i 1:sta och 1 timma i 2:dra klassen i veckan.

7. Undervisning i teckning har meddelats från kl. 8 till 9 hvarje dag i veckan. 1:sta och 2:dra klassen har öfvats i frihandsteckning efter statens tabeller, 1 timme i veckan hvarje klass; 3:dje klassen i perspektiviska konstruktioner med ledning af statens tabeller, 2 timmar i veckan; 4:de och 5:te klassen gemensamt i geometrisk konstruktions- och projectionslära efter Pasch, 1 timma i veckan, och i frihandsritning efter plancher, 1 timma i veckan, samt reallinien i dessa klasser dessutom 1 timma hvar gemensamt med 3:dje klassen.

8. Undervisning i sång har meddelats från kl. 3 till 4 hvarje dag i veckan. 1:sta klassen har varit indelad i två afdelningar och öfvats i det hufvudsakligaste af musikens teori, i tonträffning, i mindre öfningsstycken efter Nordblom och Cronhamn samt i choralsång, 1 timma i veckan hvarje afdelning; 2:dra och 3:dje klassen i tonträffning inom hvarje särskild tonart, i enstämmiga öfningsstycken samt i choralsång, 1 timma i veckan hvarje klass, samt 4:de och 5:te klassen i tre- och fyrstämmiga sånger dels i 2 afdelningar och dels gemensamt, 2 timmar i veckan.

9. Undervisning i gymnastik- och vapenöfningar under år 1877 har meddelats från kl. 5 till kl. 6, fyra dagar, och från kl. 7 till kl. 8 en dag i veckan. I afseende på *lärjungarnes antal och fördelning* meddelas, att antalet under vårterminen var 77, deraf 17 voro öfver och 60 under 15 år, samt under höstterminen 74, deraf 7 voro öfver och 67 under 15 år. På läkares tillstyrkan hafva 9 lärjungar under vårterminen och 5 under höstterminen icke deltagit i öfningarne af följande orsaker:

Vårterminen.

Lärjungarnes ålder	Miss- bildning	Sjukdom i ande- drägts- organ.	Bräck	Sjukdom i rörelse- organ.	Summa		Lärjun- garnes hela antal
					Antal	Proct	
Öfver 15 år	1	2	—	1	4	23,53	17
Under 15 år	—	3	1	1	5	8,33	60
Summa	1	5	1	2	9	11,69	77

Höstterminen.

Lärjungarnes ålder	Sjukdom i nerv- systemet	Bräck	Sjukdom i rörelse- organ.	Allmän svaghet	Summa		Lärjun- garnes hela antal
					Antal	Proct	
Öfver 15 år	—	—	—	—	—	—	7
Under 15 år	1	1	2	1	5	7,46	67
Summa	1	1	2	1	5	6,76	74

De lärjungar, som uppnått 15 år och deltagit i gymnastiköfningarne, hafva äfven deltagit i vapenöfningarne. De i gymnastiköfningarne deltagande lärjungar hafva varit indelade i 4 afdelningar, hvarje afdelning anförd af en afdelningschef; och utgjorde antalet under vårterminen i 1:sta afdelningen 18, i 2:dra 14, i 3:dje 20 och i 4:de 16 samt under höstterminen i 1:sta afdelningen 17, i 2:dra 17, i 3:dje 20 och i 4:de 15.

I afseende på *öfningstider* meddelas, att $\frac{1}{2}$ timme egnats åt gymnastik utan redskap och $\frac{1}{2}$ timme med redskap (10 minuters uppehåll emellan dessa öfningar). Fria öfningar och lekar på läroverkets lekplats hafva försiggått under 10 minuters uppehåll emellan på hvarandra följande lästimmar.

Vapenöfningar, bestående i marscher och infanterimanövrer, hafva anställts omvexlande med gymnastiköfningarne, hvarjemte de äldre lärjungarne varit under 1 särskild timma samsatta med gevärsexercis. Då väderleken det tillät, hafva öfningarne försiggått i fria luften på läroverkets lekplats. Under året hafva öfningarne varit inställda 8 timmar dels för botaniska exkursioner och dels för att bereda lärjungarne tillfälle till rörelser i fria luften.

Öfningarnes inflytande på lärjungarne i fysiskt och moraliskt hänseende, äfvensom på det intellektuella arbetets gång, har visat sig mycket godt.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjänsteåligganden under *höstterminen* hafva för hvarje vecka varit följande:
t. f. Rektor *S. P. Wennergren* har undervisat kl. 3—5 i kristendom 6 timmar och kl. 4 och 5 (R.) i engelska 14 timmar, tillsamman 20 timmar.

Kollega *A. Thorin* kl. 4 och 5 i matematik 10 timmar och kl. 4 och 5 (L.) i latin 16 timmar, tillsamman 26 timmar.

Kollega, fil. dokt. *J. A. Rosén* kl. 3 i modersmål 6 timmar och i tyska 7 timmar; kl. 4 i modersmål 4 timmar och i historia och geografi 5 timmar och kl. 5 i historia och geografi 4 timmar, tillsammans 26 timmar, samt rättat utom lärotimmarne förekommande skriftliga uppsatser i modersmålet i kl. 4.

Kollega *J. A. Nyberg* kl. 2 i modersmål 6 timmar, i tyska 7 timmar, i naturlära 2 timmar och i historia och geografi 5 timmar; kl. 4 i tyska 4 timmar och kl. 5 i franska 3 timmar, tillsammans 27 timmar, samt rättat de utom lärotimmarne föreskrifne skriftliga uppsatserna i tyska i kl. 4.

t. f. Kollega, fil. kand. *K. W. Boréus* kl. 1 i modersmål 5 timmar, i tyska 6 timmar och i välskrifning 2 timmar; kl. 2 i matematik 5 timmar; kl. 3 i matematik 5 timmar och i naturlära 2 timmar; kl. 5 i tyska 3 timmar, tillsammans 28 timmar, samt rättat de utom lärotimmarne föreskrifne skriftliga uppsatserne i tyska i kl. 5.

t. f. Kollega, studenten *C. F. S. Damgren* kl. 1 i kristendom 3 timmar, i matematik 4 timmar, i naturlära 2 timmar och i historia och geografi 4 timmar; kl. 2 i kristendom 3 timmar och i välskrifning 1 timma; kl. 3 i historia och geografi 5 timmar; kl. 4 i naturlära 2 timmar; kl. 5 i modersmål 3 timmar och i naturlära 2 timmar, tillsammans 29 timmar, samt rättat de utom lärotimmarne föreskrifne skriftliga uppsatserna i modersmål i kl. 5.

Öfningsläraren, kaptanen *F. R. Zachrisson* i gymnastik 5 timmar i veckan.

d:o ritläraren *C. A. Leverin* i teckning 6 timmar i veckan.

d:o orgelnisten *J. F. Ström* i sång 6 timmar i veckan.

Klassföreståndare hafva varit: för kl. 5 *A. Thorin*, kl. 4 *C. F. S. Damgren*, kl. 3 *J. A. Rosén*, kl. 2 *J. A. Nyberg* och kl. 1 *K. W. Boréus*.

Under *vårterminen* hafva lärarnes tjänsteåligganden varit desamma, som under *höstterminen*.

II. Rektorn, R. N. O., fil. dokt. A. G. Hollander och kollegan L. A. W. Schoug hafva under hela läsåret åtnjutit tjänstledighet för sjukdom.

12. Under *höstterminen* har kollega S. P. Wennergren haft förordnande att sköta tjänstledige rektorn m. m. A. G. Hollanders embets- och tjänsteåligganden, fil. kand. K. W. Boréus och studenten C. F. S. Damgren att sköta, den förre t. f. rektorn S. P. Wennergrens och den sednare tjänstledige kollegan L. A. W. Schougs tjänsteåligganden.

Af statsmedel har K. W. Boréus uppburit i arvode 533 kronor och 33 öre och C. F. S. Damgren 379 kronor och 48 öre. Dessutom har fil. kand. K. W. Boréus, enligt Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 31 december 1877, uppburit för *höstterminen* ett fyllnadsarvode af 133 kronor och 34 öre statsmedel.

Under *vårterminen* har kollega S. P. Wennergren haft lika förordnande, som under *höstterminen*, för tjänstledige rektorn m. m. A. G. Hollander, fil. kand. K. W. Boréus och studenten C. F. S. Damgren äro förordnade att tjänstgöra, den förre för t. f. rektorn S. P. Wennergren och den sednare för tjänstledige kollegan L. A. W. Schoug.

Tillägg: Under *vårterminen* 1877 uppbär t. f. kollegan, fil. kand. K. W. Boréus af statsmedel i arvode 666 kronor och 67 öre samt t. f. kollegan studenten J. V. Dahlberg 409 kronor och 98 öre.

C. Lärjungarne.

15.

Lärjungarnes antal höstterminen 1877.

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien		Summa		Totalsumma
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
1	12	—	—	—	—	—	12	—	12
2	15	2	—	—	—	—	15	2	17
3	20	—	—	—	—	—	20	—	20
4	—	—	12	—	4	—	16	—	16
5	—	—	7	—	2	—	9	—	9
Summa	47	2	19	—	6	—	72	2	74

Lärjungarnes antal vårterminen 1878.

Klass	Gemensamma linien		Reallinien		Latinlinien		Summa		Totalsumma
	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	närv.	frånv.	
1	20	—	—	—	—	—	20	—	20
2	15	2	—	—	—	—	15	2	17
3	21	—	—	—	—	—	21	—	21
4	—	—	11	—	5	—	16	—	16
5	—	—	6	1	1	—	7	1	8
Summa	56	2	17	1	6	—	79	3	82

19. Uppgift på antalet af de lärjungar, som deltagit i nedannämnde öfningar höstterminen 1877.

Klass och linie	Närvarande lärjungar	Lärjungar, som deltagit i			
		Teckning	Sång	Gymnastik och vapenöfningar	
1	12	12	12	12	
2	15	15	14	12	
3	20	20	19	19	
R. 4	12	12	12	11	
L. 4	4	4	3	4	
R. 5	7	7	5	7	
L. 5	2	2	2	2	
Summa för	Gemensamma linien	47	47	45	43
	Reallinien	19	19	17	18
	Latinlinien	6	6	5	6
Summa	72	72	67	67	

20. Hemlexor genomgås förut i skolan; och torde deras öfverläsning i hemmet för lärjungar af medelmåttiga anlag upptaga i 1:sta klassen högst 1, i 2:dra och 3:dje klassen högst 2 samt i 4:de och 5:te klassen högst 3 timmar dagligen.

I tre ämnen hafva hemlexor i allmänhet blifvit för hvarje dag föresatta lärjungarne.

21. Lärjungarnes helsotillstånd har varit mycket godt.

22. Uppgift om antalet inskrifne, inom läroverket flyttade och från läroverket afgångne lärjungar.

Vårterminen 1877.

Klass och Linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 februari (såväl när- som frånvarande)					Lärjungar afgån- ne från läroverket i nedan nämnda klasser			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer				från andra linien	Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa
	0	1	2	3			4	vid vår- terminens början						
1	—	—	—	—	—	16	—	—	2	18	—	—	2	2
2	—	2	12	—	1	21	—	—	—	21	—	—	1	1
3	—	—	16	—	1	14	—	—	—	14	—	—	4	4
R. 4	—	—	13	—	—	10	—	—	—	10	—	—	2	2
L. 4	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	—
R. 5	—	—	6	—	—	7	—	—	—	7	—	—	7	7
L. 5	—	—	1	—	—	4	—	—	—	4	—	—	4	4
Summa för	Gemensam- ma linien	—	2	28	—	2	—	—	2	53	—	—	7	7
	Reallinien	—	—	19	—	—	—	—	—	17	—	—	9	9
	Latinlinien	—	—	1	—	—	—	—	—	7	—	—	4	4
Summa	—	2	48	—	2	75	—	—	2	77	—	—	20	20

Höstterminen 1877.

Klass och Linie	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 september (såväl när- som frånvarande)					Lärjungar afgån- ne från läroverket i nedan nämnda klasser			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer				från andra linien	Qvar i klassen från före- gående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 14 september	från och med 15 septem- ber till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa
	0	1	2	3			4	vid höst- terminens början						
1	—	—	—	—	—	2	—	—	10	12	—	—	1	1
2	—	—	—	—	—	1	13	—	3	17	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	15	4	1	20	—	—	—	—
R. 4	—	—	—	—	—	1	8	1	2	12	—	—	—	—
L. 4	—	—	—	—	—	1	2	—	1	4	—	—	—	—
R. 5	—	—	—	—	—	—	5	2	—	7	—	—	—	—
L. 5	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	—	—	1	1
Summa för	Gemensam- ma linien	—	—	—	—	3	28	4	14	49	—	—	1	1
	Reallinien	—	—	—	—	1	13	3	2	19	—	—	—	—
	Latinlinien	—	—	—	—	1	3	1	1	6	—	—	1	1
Summa	—	—	—	—	—	5	44	8	17	74	—	—	2	2

23. Af de under läsåret inskrifne lärjungar hafva 21 förut bevistat folkskola och 5 offentligt läroverk.

25. Vid *vårterminens* slut 1877 afgingo 5 lärjungar från 5:te klassen efter att hafva aflagt godkänd afgangsexamen för inträde i 6:te klassen af h. elementarläroverk. Af dessa hafva 2 öfvergått till h. elementarläroverk, 2 till tekniska skolan i Borås och 1 till folkskololärarseminarium. I öfrigt hafva under påföljande mellantermin från läroverket afgått: 6 lärjungar från 5:te klassen, hvaraf 2 till tekniska skolan i Borås, 3 till handel och 1 till kontrollbyrån å Borås jernväg; 2 från 4:de klassen, hvaraf 1 till tekniska skolan i Borås och 1 till handel; 4 från 3:dje klassen, hvaraf 1 till annat elementarläroverk, 2 till näringarne och 1 ej anmäld; 1 från 2:dra klassen till handel samt 2 från 1:sta klassen, hvaraf 1 till handel och 1 ej anmäld. Summa 20.

Under *höstterminen* 1877 har 1 lärjunge från 1:sta klassen afgått utan anmälan och 1 från 5:te klassen till h. elementarläroverk. Summa 2.

26. Under år 1877 hafva till lärjungarne utdelats stipendier till belopp af kronor 115.
 premier „ „ „ „ 136.
 fattigmedel „ „ „ „ 48.

27. Under *höstterminen* hafva 33 lärjungar varit befriade från afgift till materialkassan och byggnadsfonden; 3 från afgift till materialkassan och 6 från afgift till byggnadsfonden.

Under *vårterminen* hafva 33 lärjungar varit befriade från afgift till materialkassan och byggnadsfonden; 5 från afgift till materialkassan och 7 från afgift till byggnadsfonden.

D. Undervisningsmateriel.

28. Den boksamling, som är afsedd till utlåning åt lärjungarne, har under året ökats med åtskilliga läro- och läseböcker. För öfrigt hafva flere böcker inköpts för biblioteket.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmateriel.

29. Skol- och gymnastiklokalerna hafva under läsåret ej undergått någon förändring.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Uppgift om nedannämnde till läroverket hörande kassors ställning året 1877.

Kassans rubrik	D e b e t						K r e d i t					
	Behållning vid årets början		Summa inkomster		Summa		Summa utgifter		Behållning vid årets slut		Summa	
	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre	kr.	öre
Byggnadsfonden	3,407	03	542	40	3,949	43	—	—	3,949	43	3,949	43
Ljus- och vedkassan	249	91	359	—	608	91	373	89	235	02	608	91
Materialkassan	744	08	367	50	1,111	58	177	14	934	44	1,111	58
Bibliotekskassan	17	85	7	—	24	85	24	15	—	70	24	85
Premie- o. fattigkassan	266	35	182	85	449	20	184	—	265	20	449	20

32. Uppgift öfver de belopp, som under år 1877 utgått för underhåll och tillökning af
 a) boksamlingen kronor 78,15,
 b) materiel „ 10,44,
 c) boksamlingen för utlåning åt lärjungarne „ 88,05.

G. Examina och terminsafslutning.

I närvaro af läroverkets inspektör herr kyrkoherden A. J. Enander hölls *afgångsexamen* den 25 maj 1877 med 5 lärjungar i 5:te klassen, hvilka alla förklarades ega erforderliga insigter för inträde i 6:te klassen af h. elementarläroverk.

Examen vid höstterminens slut hölls den 13 december. Årsexamen är utsatt att hållas tisdagen den 4 juni under ledning af läroverkets inspektör herr kyrkoherden A. J. Enander; och hafva följande herrar blifvit af H. H. Eforus inbjudne att såsom vittnen öfvervara densamma: borgmästaren och riddaren J. A. Wendt, majoren och riddaren S. E. Ugglå, rådmannen och v. häradshöfdingen F. W. Hammarström, stadsläkaren doktor C. Andreén och apotekaren S. Österberg. Pröfning i språk och vetenskaper anställes då från kl. 8 f. m. till kl. 1 e. m. samt slutöfningar i sång och gymnastik kl. 4 till 5 e. m., hvarefter förrättas flyttning jemte utdelning af stipendier, premier och fattigmedel.

Till öfvervarande af årsexamen inbjudas vördsamt lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den offentliga undervisningens vänner och gynnare.

Nästa hösttermin börjas onsdagen den 28 nästkommande augusti kl. 11 f. m.

Borås i maj 1878.

Sv. P. Wennergren.

Lägre treklassiga elementarläroverket i Alingsås.

A. Undervisningen.

1. Höstterminen tog sin början den 24 augusti och slutade den 20 december. Vårterminen, som började den 23 januari, kommer att avslutas den 4 juni.

2. Den dagliga undervisningen har, i likhet med föregående år, varit förlagd mellan kl. 8—11 f. m. och 2—4 e. m. med morgonbön kl. 7 $\frac{3}{4}$ f. m. och aftonbön kl. 4 e. m. — Öfnin-
garne ha egt rum i gymnastik kl. 11—12 hvarje dag, i teckning fredagar kl. 8—11 och i
sång onsdagar kl. 3—5 och lördagar kl. 4—5.

3. Antalet af så väl lärarnes undervisningstimmar i veckan som närvarande lärjungar i
hvarje klass under läseåret synes af följande tabell:

H ö s t t e r m i n e n				Antal lär- jungar	V å r t e r m i n e n				Antal lär- jungar
Lärarnes undervisningstimmar i veckan					Lärarnes undervisningstimmar i veckan				
Klass	Rektor	Kollega Dahlgren	Kollega Högman		Klass	Rektor	Kollega Dahlgren	Kollega Högman	
1	18	4	2	15	1	18	4	2	20
2	3	18	7	10	2	3	18	7	14
3	3	6	19	23	3	3	6	19	21
S:ma	24	28	28	48		24	28	28	55

4. Läroböcker och lärokurser.

Första klassen.

Kristendom, 3 timmar. *Läroböcker*: Katekesen, bibl. hist. af Bohm.

Lärokurser: Katekes, första hufvudstycket; bibl, hist. gamla testamentets. Bibel-
läsning. Valda psalmer.

Modersmålet, 5 timmar. *Läroböcker*: Bjurstens formlära och folkskolans läsebok.

Lärokurser: Det viktigaste af formläran. Uppläsning af valda berättelser jemte
öfning för lärjungarne att med egna ord återgifva innehållet af det lästa. Öf-
ningar i satsbildning, rättskrifning och välläsning.

Tyska språket, 6 t.r. *Läroböcker*: Flachs grammatik och Mathesii elementarbok.

Lärokurser: Det hufvudsakliga af formläran jemte 50 st. i Mathesii elementarbok.

Matematik, 4 t.r. *Läroböcker*: v. Zweigbergk och Wiemer.

Lärokurser: Aritmetik 3 t.r. Hela tal och sorträkning jemte öfning i hufvud-
räkning. Geometri 1 timme. Inledning till geometrien med åskådningslära
efter Wiemer.

Naturlära, 2 t:r. *Lärobok*: Berlins naturlära.

Lärokurs: till andra kapitlet af 4:de afdelningen. Några allmännare växter.

Historia och Geografi, 4 t:r. *Läroböcker*: Odhners i Svenska historien och Dahms i Geografien.

Lärokurser: Historia 2 t:r, fäderneslandets till reformationstidehvarvet. Geografi 2 t:r, fäderneslandets samt en del af Europas politiska och fysiska.

Andra klassen.

Kristendom, 3 t:r. *Läroböcker*: Katekesen och bibl. hist. af Bohm.

Lärokurser: Katekes, andra och tredje hufvudstycket. Bibl. hist. nya testamentets. Bibelläsning. Valda psalmer.

Modersmålet, 6 t:r. *Läroböcker*: Bjurstens form- och satslära och folkskolans läsebok.

Lärokurser: Formläran, uppläsning af valda berättelser jemte öfning att med egna ord återgifva innehållet deraf. Rättskrifning efter diktamen. Satsupp-lösning.

Tyska språket, 6 t:r. *Läroböcker*: Flachs grammatik och Mathesii elementar-bok.

Lärokurser: Formlära, 1:sta kursen och 15 st. af den 2:dra i Mathesii elementar-bok. Skriföfningar 2:ne timmar i veckan på lärorummet från svenska till tyska.

Matematik, 5 t:r. *Läroböcker*: v. Zweigbergks i Aritmetik och Wiemers i Geometri.

Lärokurser: Aritmetik 3 t:r. Bråk och regula de tri samt hufvudräkning. Geometri 2 t:r. Wiemers lärobok till och med uträkning af rätliniga figurer.

Naturvetenskap, 2 t:r. *Läroböcker*: Arrhenii mindre lärobok i botanik, Berlins naturlära,

Lärokurser: Arrhenii lärobok; det återstående af naturläran från 2:dra kap. af 5:te afdelningen. 100 växter efter floran.

Historia och Geografi, 5 t:r. *Läroböcker*: Odhners mindre lärobok, Alanders läsebok i Historia och Erslevs i Geografi.

Lärokurser: Historia 2 t:r, fäderneslandets från nyare tidehvarvet till parti-tidehvarvet. Valda stycken i läseboken. Geografi 3 t:r, Europas geografi till Italien. De öfrige verldsdelarnes fysiska geografi.

Tredje klassen.

Kristendom, 3 t:r. *Läroböcker*: Katekesen och bibl. historien af Eklundh.

Lärokurser: Katekesen 4:de och 5:te hufvudstyckena jemte repetition af hela katekesen. Bibl. historia: repetition af gamla och nya testamentets. Bibelläsning. Valda psalmer.

Modersmålet, 6 t:r. *Läroböcker*: Bjurstens form- och satslära, folkskolans läsebok och Runebergs skrifter.

Lärokurser: Form- och satslära. Välläsning. Skriföfningar 2:ne timmar i veckan på lärorummet antingen efter diktamen eller lättare öfversättningsprof från tyska språket.

Tyska språket, 6 t:r. *Läroböcker*: Flachs grammatik. Schiller, Geschichte des dreiszigjährigen Kriegs.

Lärokurser: Formläran repeterad samt något af Syntaxen. Schiller sid. 99—106, 111—115, 123—128, 150—152. Deutsches Echo styckena 1—12. Hvarje lör-dag 2 timmars skriftliga öfversättningsprof på lärorummet.

Matematik, 5 t.r. *Läroböcker*: v. Zweigbergks och Siljeströms i Aritmetik och Geometri efter Euclides.

Lärokurser: Aritmetik 3 t.r. Regula de tri, intresse, rabatt m. m. till och med kvadratrotutdragning, Geometri 2 t.r. 1:sta boken i Euclides.

Naturvetenskap, 2 t.r. *Läroböcker*: Arrhenii mindre i Botanik. Torins i Zoologi.

Lärokurser: Botanik 1 timme. Arrhenii lärobok, 450 växter efter floran. Zoologi 1 timme. Däggdjuren och fåglarne.

Historia och Geografi, 5 t.r. *Läroböcker*: Odhners lärobok och Alanders läsebok i Historien samt Dahms och Erslevs i Geografien.

Lärokurser: Historia 3 t.r, fäderneslandets till närvarande tid jemte de viktigaste styckena af läseboken. Geografi 2 t.r, Europas samt de öfrige verdensdelarnes.

5. Ombyte af läroböcker har under läsåret icke i något ämne skett, ej heller är något sådant påtänkt för närmaste framtiden.

6. Välskrifning öfvas 2:ne timmar i veckan med hvarje klass.

7. I teckning har meddelats hvarje klass 1 timmas undervisning i veckan efter dels Köhlers ritkurs, dels väggplancher. För 1:ste klassen har användts Köhlers förste kurs och enklare figurer å väggplancherne, för 2:dre kl. Köhlers andre kurs jemte väggplancher och 3:dje klassens lärjungar hafva aftecknat så väl Köhlers tredje kurs som återstående figurer å väggplancherne.

8. I sång hafva 1:ste klassens lärjungar öfvats i läran om de musikaliska tecknen, tonträffning och i enstämmig sång, 2:dre och 3:dje klassernas lärjungar likaledes i tonträffning, notskrifning, omväxlande med en-, två- och trestämmiga sånger. En timme i veckan hafva läroverkets samtliga lärjungar öfvat sammansjungning och företrädesvis koralsång.

9. I gymnastik hafva lärjungarne varit fördelade i tvänne afdelningar med en half timmes daglig öfning för hvardera, hvaraf ungefär halfva tiden utan och halfva tiden med redskap. Då väderleken medgifvit, hafva öfningarne försiggått under bar himmel och bestått i marscher, exercis med trägevär och fria lekar. Från deltagande i dessa öfningar hafva af läkare befriats på grund af nedan stående orsaker.

Termin och åldersgrupp	S j u k d o m a r						Andra orsaker	Summa i öfningarna icke deltagande lärjungar	Heila antalet närvarande lärjungar
	i nervsystemet	i andedrägtsorganerne	i rörelseorganerne	bräck	andra sjukdomar	Summa			
Vårterminen 1877									
Under 15 år	—	—	2	3	—	5	—	5	48
15 år eller deröfver	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	—	—	2	3	—	5	—	5	48
Höstterminen 1877									
Under 15 år	2	—	2	4	—	8	—	8	48
15 år eller deröfver	—	1	—	1	—	2	—	2	—
Summa	2	1	2	5	—	10	—	10	48

Af särskilda anledningar hafva öfningarne endast några få gånger varit under året inställda.

B. Lärarne.

10. Lärarnes tjänsteåligganden under höstterminen hafva för hvarje vecka varit följande:
 Rektor *M. C. Jungmarker*: 24 timmar i veckan i kristendom I—III; modersmålet, tyska, historia, geografi och välskrifning I. Svenska skriföfningar i I.
 Kollega *C. O. N. Dahlgren*: 28 timmar i matematik I—III; modersmålet, tyska och välskrifning i II. Svenska och tyska skriföfningar i II.
 Kollega *S. E. B. Högman*: 28 timmar i naturvetenskap I—III; modersmålet och tyska III, historia och geografi II—III och välskrifning III. Svenska och tyska skriföfningar III.
- Klassföreståndare: rektor för 3:dje kl., kollega Dahlgren för 2:dre kl. och kollega Högman för 1:ste kl.
- Öfningsläraren, kollegan *S. E. B. Högman* i gymnastik och vapenöfning 1 timme hvarje dag.
 d:o orgelnisten *E. Ericsson* i sång 3 timmar i veckan.
 d:o ingenjören *J. Hellström* i teckning 3 timmar i veckan.
11. Ingen af lärarne har under läsåret åtnjutit tjänstledighet.
12. Kollega *S. E. B. Högman* har under läsårets båda terminer jemte innehafvande befattning bestridt härstädes lediga gymnastikläraretjensten mot åtnjutande af den derför bestämda lön 300 kronor.
14. Läraretjensten i gymnastik är icke tillsatt.

C. Lärjungarne.

15. Lärjungarnes antal läsåret 1877—1878.

	Höstterminen 1877			Vårterminen 1878		
	Gemensam linie		Totalsumma	Gemensam linie		Totalsumma
	Närvarande	Frånvarande		Närvarande	Frånvarande	
1 klass	15	—	15	20	—	20
2 klass	10	—	10	14	—	14
3 klass	23	—	23	21	—	21
Summa	48	—	48	55	—	55

16. Lärjungarnes ålder hösttermin 1877.

Klass	10 år	11 år	12 år	13 år	14 år	15 år	16 år	Summa närvarande lärjungar
1	6	4	—	2	—	1	2	15
2	—	7	1	1	1	—	—	10
3	—	—	8	7	5	3	—	23
Summa	6	11	9	10	6	4	2	48

17. a) Af under höstterminen närvarande lärjungar tillhörde 1 Skaraborgs län, 1 Örebro län, de öfrige Elfsborgs län.

- b) I 1:ste klassen voro 8 lärjungar från staden, 2 från Ödenäs, 2 från Hools, 1 från Skölfveneds och 1 från Björke pastorater, i 2:dre klassen 6 från staden, 1 från Alingsås landsförsamling och 1 från hvardera af Algustorps, Hefrljunga och Lundby pastorater och i 3:dje klassen 16 från staden, 3 från Lena, 1 från landsförsamlingen, 1 från Sköfde stad, 1 från Lundby och 1 från Qvistbro pastorat.

19. Under höstterminen 1877 har följande antal lärjungar deltagit i nedan nämnda öfningar.

Klass	Närvarande lärjungar	Lärjungar, som deltagit i					Gymnastik-öfningar	Anmärkningar
		Teckning		Sång	Instru-mental-musik	—		
		obligatorisk	fri-villig					
1	15	15	—	15	—	10	1) 4 lärjungar, stadda i målbrott, hafva icke deltagit i sångöfningarne. 2) 10 lärjungar voro, enligt läkares föreskrift, befriade från deltagande i gymnastiköfningarne.	
2	10	10	—	9	—	8		
3	23	23	—	20	—	20		
Summa	48	48	—	44)	—	38		

20. Hemlexor hafva för hvarje dag i medeltal gifvits i 1:ste klassen 2, i 2:dre och 3:dje klasserna 3, och har det deraf förorsakade dagliga hemarbetet upptagit för lärjungar med medelmåttiga anlag i 1:ste klassen 1 timme och 2:dre och 3:dje klasserna 2 timmar. De skriftliga uppsatserne författas å lärorummet och ingå alltså icke i hemarbetet.

21. Med ett och annat undantag synes lärjungarnes kropps-konstitution vara god och har deras helsotillstånd under hela läsåret varit tillfredsställande.

22. Antalet af under sistförlutna kalenderår inskrifne, flyttade och från läroverket afgångne lärjungar, framgår af följande tabeller.

Vårterminen 1877.

Klass	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 1 februari (såväl när- som frånvarande)				Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser				
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					Övar i klassen från föregående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	från terminens början till och med 31 januari	från och med 1 februari till terminens slut	under näst följande mellantermin	Summa
	0	1	2	3	4		vid vårt-terminens början	vid föregående terminens slut						
1	—	—	—	—	—	7	—	—	6	13	—	—	—	—
2	—	—	—	—	—	16	—	—	1	17	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	18	—	—	—	18	—	—	—	—
Summa	—	—	—	—	—	41	—	—	7	48	—	—	—	—

Höstterminen 1877.

Klass	Lärjungar flyttade till nedan nämnda klasser					Lärjungar tillhörande nedan nämnda klasser den 15 september (såväl när- som frånvarande)					Lärjungar afgångne från läroverket i nedan nämnda klasser			
	efter att hafva tillhört närmast lägre klass af samma linie följande antal terminer					Qvar i klassen från föregående termin	Flyttade till klassen på grund af beslut		Inskrifne i läroverket under terminen	Summa	till och med 14 september	från terminens början till terminens slut	från och med 15 september till terminens slut	Summa under näst följande mellantermin
	0	1	2	3	4		vid föregående terminens slut	vid höstterminens början						
1	—	—	—	—	—	1	—	—	14	15	1	—	—	1
2	—	4	7 ¹⁾	—	—	—	6	5	—	11 ¹⁾	—	—	—	—
3	1 ¹⁾	1	12	—	4	5	8	10	—	23	13	—	—	13
Summa	1	5	19	—	4	6	14	15	14	49 ¹⁾	14	—	—	14

¹⁾ En lärjunge flyttades vid vårterminens slut från 1:ste till 2:dre klassen och vid höstterminens början efter anställd pröfning från 2:dre till 3:dje kl., hvadan antalet lärjungar i 2:dre kl. bör minskas från 11 till 10 och totalsumman från 49 till 48.

23. Af 25 under läsåret inskripte lärjungar hade alla förut beviljat folkskola.

25. Under sistförflutna kalenderår hafva från läroverket dels vid vårterminens slut dels vid höstterminens början afgått följande lärjungar: från 1:ste klassen Karl Viktor Svensson till Göteborgs högre elementarläroverk och från 3:dje klassen Axel Lorens Lindqvist, Ulrik Ludvig Söderström, Karl Mikael Kullberg och Ernst Georg Hellström till Skara h. elementarläroverk, Per Eberhard Svedelius till Göteborgs h. elementarläroverk, Gustaf Evald Naucér, Karl Olof Dahlberg och Karl Arvid Bladh till handel, Gustaf Julius Nilsson och Alfrid Richard Holmberg till jordbruk, Sven Axel Svensson till jernvägen, Johan Oskar Segerdahl till handverk och Patrik Engelbert Ericsson utan anmälan.

26. Vid vårterminens slut utdelades till lärjungarne 29 kronor 25 öre såsom premier och 3 kronor såsom understöd.

27. Höstterminen 1877 voro från afgift till både materielkassan och byggnadsfonden 22 lärjungar befriade. Från afgift till den förra men ej till den senare befriades 9 och från den senare, men ej till den förra 8 lärjungar. Vårterminen 1878 befriades från båda afgifterne 24 lärjungar; från afgift till materielkassan, men icke till byggnadsfonden 12 och från den senare, men ej till den förra 9 lärjungar.

Under läsårets båda terminer affordrades till "ljus- och vedkassan" 1 krona af hvarje lärjunge och hade denna kassa deraf en inkomst af 49 kronor höstterminen och 55 vårterminen.

D. Undervisningsmateriel.

28. Under läsåret har inköpts:

En utter och 17 fornsaker samt en elektricitetsmachin.

Läroverket har derunder ihogkommit med följande gåfvor:

Af stud. Axel Sandberg: en huggorm.

„ Axel Johansson: d:o.

Af Herr E. Norinder: en kopparorm och stuffer af bergarter från Wermland.
 stud. E. Mosesson: en dopping.
 „ A. Sandberg: en snäppa.
 Handl. A. Ericsson: en sällsynt fisk och diverse mynt.
 Herr Henningsen: diverse mynt.
 Emmy Berggren: ett uppstoppadt exemplar af canis familiaris.
 stud. O. Dahlgren: de olika bergarterna från Halleberg.
 Possessionaten Byrman: kopparslagareembetets i Alingsås sigill.
 Veterinärläkaren Sahlstrand: en kungsörn.
 Löjtnanten W. Winberg: Oskar II:s kröningspenning.
 Hr E. Risbeck: diverse silfvermynt och en nål af mörk sten.
 Stud. Gottfr. Sandberg: en stenyx.

Bokförrådet har ökat genom inköp af nordisk familjebok, konversationslexikon af N. Linder 14 häften, pedagogisk tidskrift för 1877 och genom gifva utkomna häften af Sveriges officiella statistik.

E. Läroverksbyggnader och inredningsmaterielen

hafva under året icke undergått någon förändring.

F. Ekonomiska förhållanden.

31. Nedan nämnde till läroverket hörande kassors ställning kalenderåret 1877.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets bör- jan	Summa utgifter	Behåll- ning vid årets slut	Summa
Byggnadsfonden	976,61	218,80	—	1195,41	—	—	1195,41	1195,41
Ljus- och vedkassan .	65,94	194,79	—	260,73	—	178,81	81,92	260,73
Materielkassan	902,72	201,61	—	1104,33	—	204,71	899,62	1104,33
Bibliotekskassan . . .	168,81	20,45	—	189,26	—	18,30	170,96	189,26
Premie- o. fattigkassan	460,94	68,05	—	528,99	—	47,25	481,74	528,99

”Materielkassan” har fått vidkännas utgifterna för tryckning af årsredogörelsen, brandförsäkringsafgift, annonskostnader till ett sammanlagdt belopp af 61 kr. 53 öre.

32. För underhåll och tillökning af boksamlingen har utgifvits 18 kr. 30 öre och af undervisningsmaterielen i öfrigt 157 kr. 83 öre.

G. Examina och terminsafslutning m. m.

34. Höstterminen afslutades genom examen den 20 december och för vårterminen är examen bestämd att hållas den 4 juni kl. 10—1, hvarefter flyttning förrättas och premie-utdelning sker. Slutöfningar i sång och gymnastik ega rum samme dag kl. 4 e. m. Enligt uppdrag af läroverkets Eforus, Biskopen och Kommendören med St. Korset af Nordstjerne-Orden Herr Doktor A. F. Beckman, får jag vördsammast inbjuda nedan nämnde Herrar att, jemte läroverkets inspektör, prosten och ledamoten af Kongl. Nordstjerne-Orden, Herr Filos. Dokt. A. Nattsén, öfvervara förestående årsexamen, nemligen Herr Borgmästaren J. O. Bergmark, Stadsläkaren Dokt. V. Högselius, Komministern P. Thorell, Rådmanen S. Bruhn och Apotekaren L. Svangren, hvarjemte inbudas lärjungarnes föräldrar och målsmän samt alla den ofentliga undervisningens vänner.

36. Nästa hösttermin börjas fredagen den 23 nästa augusti.

Alingsås i maj 1878.

Mart. Chr. Jungmarker.

Enklassiga pedagogien i Ulricehamn.

A. Undervisningen.

a) Terminerna.

Höstterminen tog sin början den 24 augusti och slutade den 17 december.

Vårterminen, som började den 23 januari, kommer att avslutas den 7 juni.

b) **Dagliga lärotiden:** kl. 7—9, 10—12, 1—2 = 30 timmar i veckan. Under den mörkaste och kallaste tiden har läsningen börjat $\frac{1}{2}$ timme senare, eller kl. 7, 30.

c) Läro- och läseböcker.

Kristendom: katekesen, Hübner-Eklundhs bibl. historia, Brodéns Öfversigt af de bibl. böckerna, Sv. psalmboken.

Modersmålet: Sundéns språklära, Alanders läsebok i sv. historien, Runebergs Fänrik Ståls sägner.

Tyska språket: Mathesii elem.-bok, Flachs språklära och läsebok.

Matematik: Zweigbergks lärobok i räknekonsten, Nordlunds räkneöfningsexempel, Bergii geometri.

Naturlära: Celanders lärobok, Arrhenii mindre lärobok i botanik.

Sv. Historia: Odhners lärobok.

Geografi: Gehlins och Brunii samt Dahms större d:o.

d) Genomgångna lärokurser.

Nedre afdelningen.

Kristendom. *Katekesen*, $\frac{2}{2}$ timmar i veckan: till första artikeln; *biblisk historia*, $\frac{2}{2}$ tmr.: 40 berättelser ur gamla testamentet; valda psalmverser.

Modersmålet, $\frac{5}{2}$ tmr: reproduktion af lästa berättelser ur nordiska sagohistorien; form- och satslärans första grunder; rättskrifningslära samt en rättskrifningsöfning hvarje vecka.

Tyska språket, $\frac{5}{2}$ tmr: 48 stycken ur elem.-boken jemte dertill hörande delar af språkläran; vokabelläsning och resolutioner.

Matematik, $\frac{5}{2}$ tmr: de fyra räknesätten i hela tal, decimalbråk och sorter; hufvudräkning.

Naturlära, $\frac{2}{2}$ tmr: människans kroppsbyggnad och de viktigaste ordningarne af däggdjuren; undersökning af ett mindre antal levande växter.

Historia och geografi. *Sv. historia*, $\frac{2}{2}$ tmr: till och med Kristofer af Bayern; *geografi, fysisk*, $\frac{1}{2}$ tme: Sveriges, Norges, Danmarks, Finlands, Östersjöprovinsernas och Britiska rikets.

Välskrifning 2 tmr tillsammans med öfre afdelningen.

Öfre afdelningen.

- Kristendom. Katekesen*, $\frac{1}{2}$ tmr: repetition; *bibl. historia*, $\frac{1}{2}$ tme: repetition, öfersigt af den kristna kyrkohistorien; *bibelkänedom*, $\frac{1}{2}$ tme: öfersigt af gamla test:ts läroböcker, de större profeternas böcker och evangelierna; valda psalmverser.
- Modersmålet*, $\frac{1}{2}$ tmr: läsning af stycken ur Fenrik Ståls sägner; repetition af språkläran; en rättskrifnings- och interpunktionsöfning eller öfersättning från tyskan hvarje vecka.
- Tyska språket*, $\frac{1}{2}$ tmr; repetition af språkläran; explikation: den prosaiska afdelningen af läseboken fullständigt samt några stycken af den poetiska; resolutioner och en skriföfning hvarje vecka.
- Matematik. Aritmetik*, $\frac{1}{2}$ tmr: regula de tri och intresseräkning samt repetition af bråk; *geometri*, $\frac{1}{2}$ tme: "Om räta linier och vinklar" (= 33 lärosatser och uppgifter).
- Naturlära*, $\frac{1}{2}$ tmr: repetition af läran om människans kroppsbyggnad samt ryggradsdjuren; repetition af läroboken i botanik; anteckning och examinering af växter.
- Historia och Geografi. Sv. historia*, $\frac{1}{2}$ tmr: läroboken fullständigt genomgången och delvis repeterad; *geografi*, $\frac{1}{2}$ tmr: Europas utförligare, efter Dahm.
- Välskrifning* 2 tmr tillsammans med nedre afdelningen.

Under läsåret har inom öfre afdeln. Gehlins och Brunii geografi, såsom fullständigt genomgången och repeterad, utbytt mot Dahms större d:o, hvarjemte inom samma afdeln. såsom läsebok användts Fänrik Ståls sägner, hvilken bok lärjungarne dock ej varit förpligtade att ega. I öfrigt har intet ombyte af läroböcker förekommit.

B. Lärare.

Under läsåret tjenstgör undertecknad som lärare.

C. Lärjungarne.

- a) Närvarande lärjungar höstterminen: 14. Summa: 14.
 " " vårterminen: 13; frånvarande för sjukdom: 2. Summa: 15.
- b) Beträffande hemlexor, hafva sådana sparsamt gifvits de yngre lärjungarne; de äldre hafva dagligen erhållit 2—4, hvilkas öfverläsning torde upptagit 1—2 timmar.
- c) Lärjungarnes helsotillstånd har under läsåret i allmänhet varit godt; dock hafva, som förut nämndes, under vårterminen tvenne för sjukdom varit frånvarande.
- d) Vårterminen 1877. Qvarstående lärjungar från föreg. år: 11
 Inskrifne " " " " —
 Afgångne " " " " —
- Höstterminen 1877. Qvarstående lärjungar från föreg. termin: 7.
 Inskrifne " " " " 7.
 Afgångne " " " " 4.
- e) Alla under läsåret inskrifne lärjungar hafva förut bevistat folkskolan.
- f) Vid höstterminens början 1877 afgingo Vilhelm Freding, Karl Edberg och Adolf Johanson, hvilka alla intogos i 3:e klsn, de båda förstnämnda af Örebro och den senare af Venersborgs h. elem.-läroverk, samt Emil Landahl, som erhöll anställning i handel.
- g) Som premier och fattigmedel utdelades vårterminen 1877 bland lärjungarne tillsammans 8 kr. 75 öre.
- h) Befriade från afgift till materielkassan höstterminen 1877: 3, vårterminen 1878: 2.

D. Undervisningsmaterielen

har under läsåret ökat genom inköp af en modell af ögat samt åtskilliga kartor, väggtaflor och böcker.

E. Skollokalen och inredningsmaterielen.

Den förra, belägen i öfra våningen af stadens rådhus, har under läsåret blifvit inskränkt till sjelfva skolsalen, sedan vederbörande förliden höst fräntagit skolan ett yttre mindre rum. Detta rum, som dittills användts till förvaring af hvarjehanda undervisnings- och inredningsmateriel och således var väl behöfligt, blef nu till en god del upptaget af ett större ur, som der uppsattes och hvars tafla infogades i rummets enda fönster, hvarjemte hela inrättningen omgafs med ett tätt spjelverk. Sedan rummet blifvit på detta sätt stympadt, uppläts det till ett slags nattherberge för stadens nattväktare. Först omkring en månad efter det detta skett, blef läraren af vederbörande *inkallad* och derom underrättad. Mellan detta rum och en af en enskild familj bebodd lägenhet — hvarifrån undervisningen ej sällan störes af barnskrik, högljudda samtal m. m. — befinner sig nu skollokalen, ett medelstort rum, som ej har någon annan ingång än genom ofvan nämnda "herberge".

Den senare, eller inredningsmaterielen, har under läsåret ej undergått någon nämnvärd förändring.

F. Ekonomiska förhållanden.

a) Uppgifter om nedan nämnda till pedagogien hörande kassors ställning kalenderåret 1877.

Kassans rubrik	D e b e t				K r e d i t			
	Behållning vid årets början	Summa inkomster	Skuld vid årets slut	Summa	Skuld vid årets början	Summa utgifter	Behållning vid årets slut	Summa
Ljus- och vedkassan	—	45,75	21,24	66,99	19,50	47,49	—	66,99
Materielkassan	154,76	90,00	—	244,76	—	124,17	120,59	244,76
Premie-o. fattigkassan	14,75	11,00	—	25,75	—	8,75	17,00	25,75

b) Under sist förflutna kalenderår hafva utgått för underhåll och tillökning af

- 1) boksamlingen 18,95.
- 2) den öfriga undervisningsmaterielen 88,75.
- 3) inredningsmaterielen 4,47,

G. Examina.

Examen vid höstterminens slut hölls den 17 december. Såsom examensvitnen voro inbjudna herrar kyrkoherden fil. d:r G. A. Sundborg, borgmästaren V. N. Ekenman, kommissionslandtmätaren G. W. Wängström och handlanden C. E. Siedberg. Årsexamen kommer att förrättas den 7 instundande juni i närvaro af ofvan nämnde herrar, med undantag af kommissionslandtmätaren G. W. Wängström, som afflyttat från staden.

Nästa läsår är utsatt att börja den 23 nästkommande augusti kl. 10 f. m.

Ulricehamn i maj 1878.

Oskar Lindkvist.